

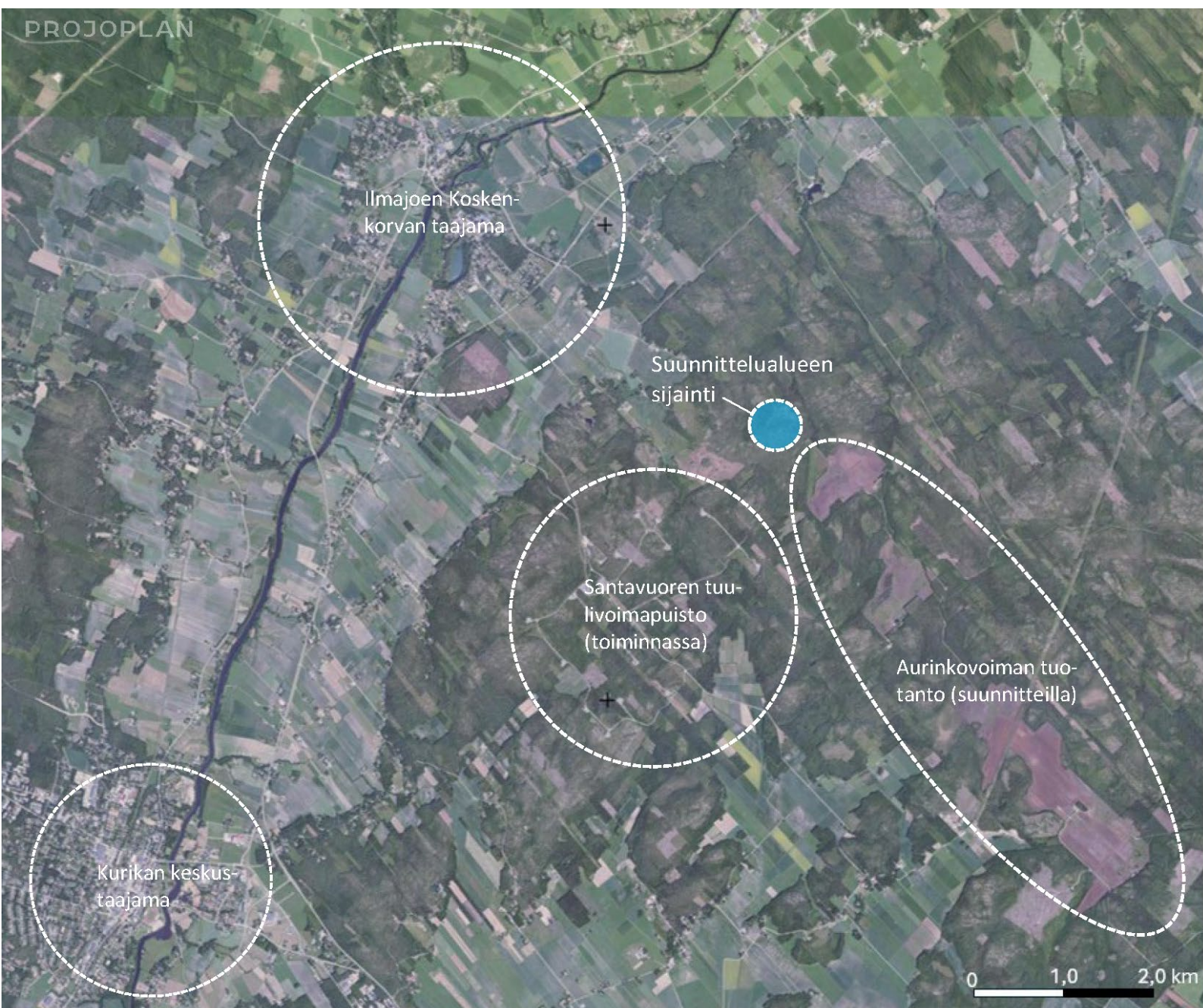
Ilmajoki

Ilmajoen kunta / Greensky Data Oy

Koskenkorvan asemakaavan laajennus, datakeskushanke

Kaavaselostus

1.9.2026

Sisällys

1.	PERUS- JA TUNNISTETIEDOT.....	4
1.1.	Tunnistetiedot.....	4
1.2.	Lähtökohdat	4
1.3.	Asemakaavan tavoitteet	5
1.4.	Työn aikana laadittavat selvitykset	6
1.5.	Kaavaprosessin vaiheet.....	6
2.	SUUNNITTELUALUEEN KUVAUS	7
2.1.	Alueen yleiskuvaus	7
2.2.	Luonnonympäristö	9
2.3.	Topografia ja maaperä	10
2.4.	Pinta- ja pohjavedet	11
2.5.	Maisema.....	12
2.6.	Yhdyskuntarakenne ja alueen rakennuskanta	13
2.7.	Rakennettu kulttuuriympäristö.....	14
2.8.	Arkeologinen kulttuuriperintö	15
2.9.	Virkistys	16
2.10.	Tekninen huolto	16
2.11.	Liikenne	17
2.12.	Maanomistus.....	18
3.	Suunnittelutilanne	18
3.1.	Maakuntakaava.....	18
3.2.	Yleiskaava	21
3.3.	Asemakaava	24
4.	ASEMAKAAVAA KOSKEVAT TAVOITTEET	25
4.1.	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	25
4.2.	Maakunnalliset strategiat ja tavoitteet.....	25
4.3.	Etelä-Pohjanmaan maakuntaohjelma 2026–2029.....	26
4.4.	Etelä-Pohjanmaan älykkään erikoistumisen strategia	26
4.5.	Muut maakunnalliset tavoitteet	26
4.6.	Asemakaavaa koskevat suunnittelutavoitteet.....	26
5.	ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	27
5.1.	Asemakaavan suunnittelun tarve	27

5.2.	Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset.....	28
5.3.	Osallistuminen suunnitteluun	28
6.	ASEMAKAAVAN KUVAUS.....	28
6.1.	Kaavan yleisrakenne.....	28
6.2.	Asemakaavan esitystapa	29
6.3.	Teollisuus- ja varistorakennusten korttelialue (T-1)	29
6.4.	Liikenne ja alueen sisäiset yhteydet	30
6.5.	Kunnallistekniikka	31
6.6.	Hulevesien ja jätevesien hallinta, vesihuolto.....	31
6.7.	Luontoarvot.....	32
6.8.	Turvallisuus	32
6.9.	Asemakaava-alueen suhde viereisiin energiantuotantoalueisiin	33
6.10.	Mitoitus	34
7.	YLEISKAAVAN SISÄLTÖVAATIMUKSET	34
7.1.	Arvioinnin lähtökohdat	34
8.	ASEMAKAAVAN VAIKUTUKSET	35
8.1.	Vaikutusten arvioinnin lähtökohdat ja menetelmät.....	35
8.2.	Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen	35
8.3.	Vaikutukset maa- ja kallioperään sekä massatalouteen.....	36
8.4.	Vaikutukset pinta- ja pohjavesiin sekä hulevesiin.....	36
8.5.	Vaikutukset luontoon ja luonnon monimuotoisuuteen, eläimistöön ja ekologisiin yhteyksiin.....	37
8.6.	Vaikutukset maa- ja metsätalouteen sekä luonnonvaroihin	37
8.7.	Vaikutukset liikenteeseen ja liikenneturvallisuuteen	38
8.8.	Meluvaikutukset.....	38
8.9.	Vaikutukset ilmanlaatuun	39
8.10.	Vaikutukset maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön.....	39
8.11.	Vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön	42
8.12.	Vaikutukset ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen ja virkistykseen	43
8.13.	Vaikutukset metsästyksen	43
8.14.	Valaistusvaikutukset	43
8.15.	Vaikutukset terveyteen, turvallisuuteen ja onnettomuusriskeihin	44
8.16.	Vaikutukset tekniseen huoltoon, sähköverkkoon ja energiahuoltoon	44
8.17.	Vesihuolto ja vedenkulutus.....	44

8.18.	Ilmastovaikutukset	45
8.19.	Vaikutukset elinkeinoihin ja kuntatalouteen	49
8.20.	Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa	49
8.21.	Rakentamisen aikaiset vaikutukset	51
8.22.	Suhde maakuntakaavaan	51
8.23.	Vaikutusten lieventäminen ja arvioinnin täydentäminen.....	52

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1. Tunnistetiedot

Kunta: Ilmajoen kunta

Kunnan osa/kylä: Koskenkorva, Salvianneva

Suunnittelualue: Suunnittelualue sijaitsee Ilmajoella Koskenkorvan taajaman kaakkoispuolella, noin 7 kilometrin etäisyydellä Ilmajoen keskustasta etelään. Kurikan kunnanraja sijoittuu noin 4 kilometrin etäisyydelle alueen eteläpuolelle. Suunnittelualue käsittää alustavasti noin 28 hehtaarin suuruisen alueen Koskenkorvan Salviannevan tuntumassa. Alue sijoittuu pääosin kunnan omistamille maa-alueille.

Kaavan nimi: Koskenkorvan asemakaavan laajennus, datakeskushanke

Hankkeesta vastaava: Greensky Data Oy

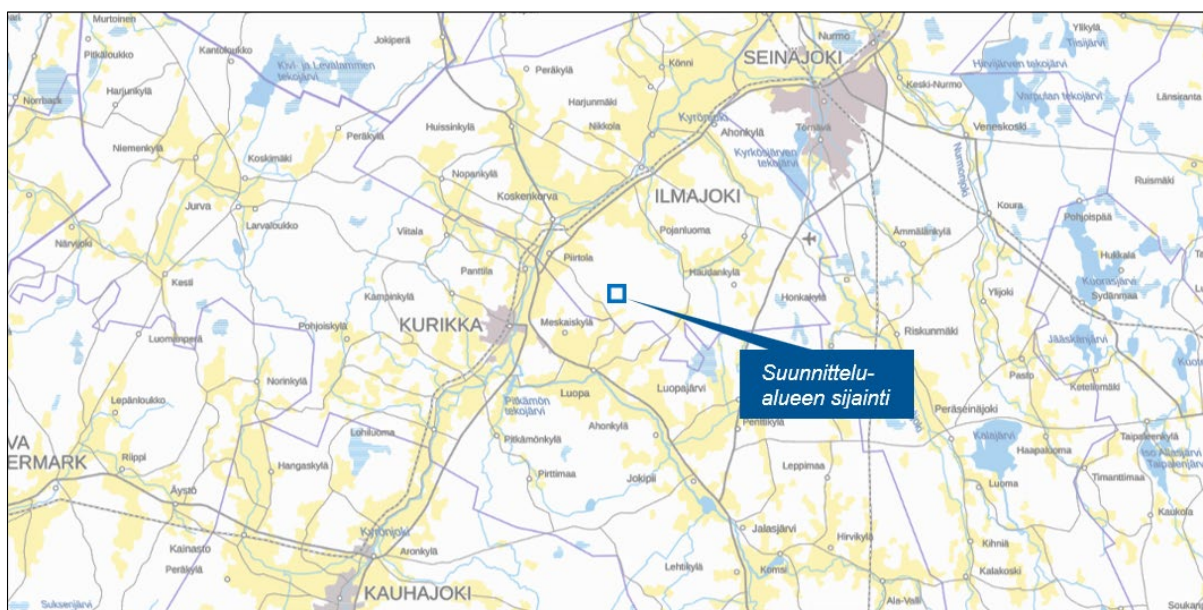
Kaavan laatija: Projoplan Oy

OAS nähtävillä: 6–8/2026

Kaavaluonnos nähtävillä:

Kaavaehdotus nähtävillä:

Kaavan hyväksyminen:

Kuva 1: Suunnittelualueen likimääräinen raja.

1.2. Lähtökohdat

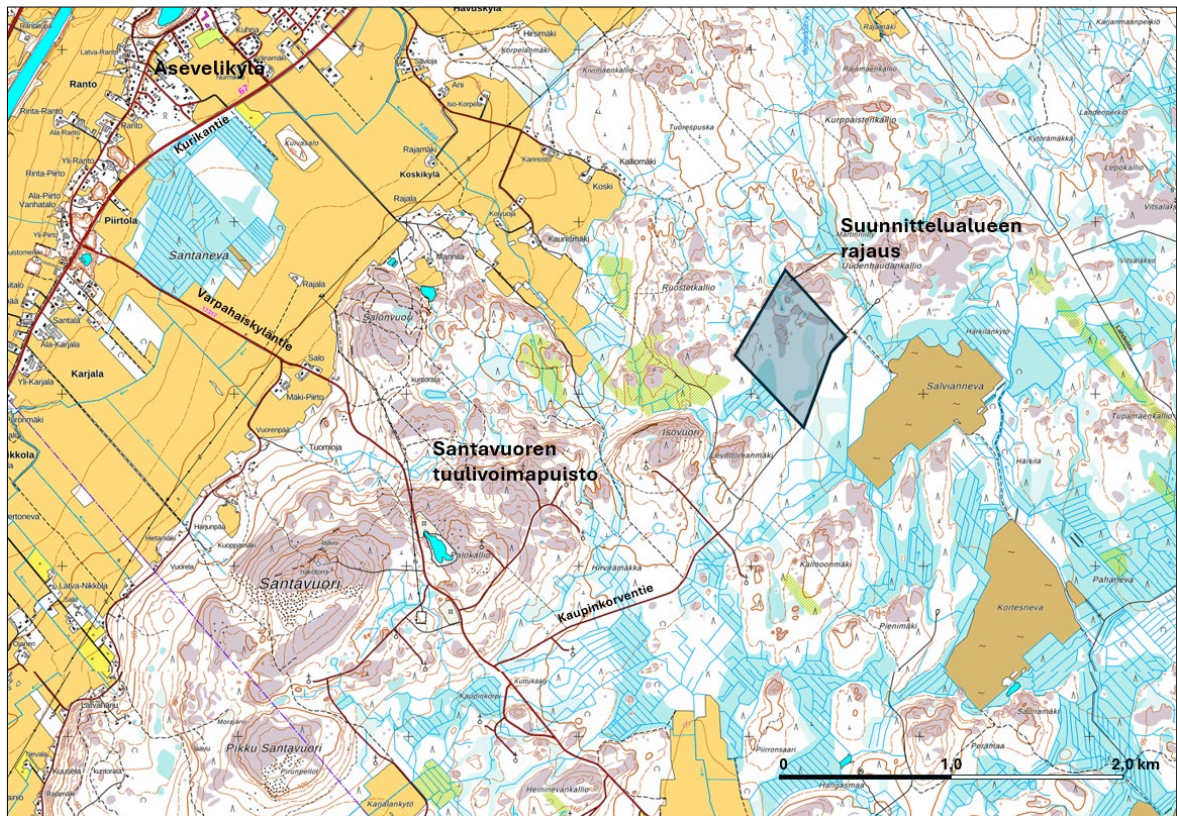
Asemakaavan laatiminen on käynnistetty Greensky Data Oy:n aloitteesta. Aloite asemakaavoituksen käynnistämisestä on tehty Ilmajoen kunnalle 5.3.2026, ja kunnanhallitus on päättänyt käynnistää asemakaavoituksen 9.3.2026.

Suunnittelualue käsittää alustavasti noin 28 hehtaarin suuruisen alueen Koskenkorvan Salviaannevan tuntumassa. Alue sijoittuu pääosin kunnan omistamille maa-alueille, ja aluerajaus voi tarkentua suunnittelun edetessä.

Kohdealue sijaitsee asemakaava-alueen ulkopuolella. Alueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa, mutta yleiskaavoituksen käynnistämisestä on tehty päätös 8.12.2025.

Kaavoituksen lähtökohtana on mahdollistaa uuden datakeskustoiminnan sijoittuminen alueelle hyödyntäen alueen sijaintia ja edellytyksiä. Suunnittelussa tarkennetaan alueen rajaus sekä rakennusten määrä, koko ja sijoittuminen vaikutusten arvioinnin edetessä.

Hankkeessa toimija vastaa kaavasuunnittelun ja tarvittavien selvitysten hankinnasta sekä niistä aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi hankkeeseen liittyen laaditaan kaavoitus sopimus kunnan ja hanketoimijan välille. Kaavan laatimisesta vastaa Projoplan Oy yhteistyössä Ilmajoen kunnan kanssa.

Kuva 2: Suunnittelualueen raja

1.3. Asemakaavan tavoitteet

Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa teollisen mittakaavan datakeskuskokonaisuuden toteuttaminen alueelle. Kaavalla luodaan edellytykset arviolta noin 100 MW:n tehoisen datakeskuksen sekä siihen liittyvien toimintojen toteuttamiselle.

Hanke käsittää datakeskusrakennusten lisäksi alueen sisäiset tie- ja sähkönsiirtoyhteydet, liittynän kantaverkkoon, varavoimajärjestelmän sekä mahdollisen energiavaraston.

Tavoitteena on mahdollistaa alueen toteuttaminen vaiheittain kehittyvänä ja teknisesti korkeatasoisena infrastruktuurikonaisuutena sekä luoda edellytykset uusille elinkeinoille ja investoinneille Ilmajoen kunnassa. Samalla varmistetaan, että kaavaratkaisu perustuu riittäviin selvityksiin ja vaikutusten arviointeihin.

Kaavoituksen aikana tarkennetaan alueen rajaus, rakennusten sijoittuminen ja mitoitus sekä arvioidaan hankkeen vaikutukset muun muassa ympäristöön, maisemaan, liikenteeseen ja yhdyskuntarakenteeseen.

Asemakaavan taustaselvitykset ja liitteet

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- Kaavakartta, kaavamerkinnot ja -määräykset
- Palauteraportti (lausunnot, mielipiteet ja muistutukset sekä niihin annetut vastineet)
- Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelun muistio

1.4. Työn aikana laadittavat selvitykset

Asemakaavatyön luonnosvaiheessa on tunnistettu ainakin seuraavat selvitystarpeet:

- Luontoselvitys
- Hulevesiselvitys
- Liikenne- ja meluselvitys
- Maisemavaikutusten arviointi
- Ilmastovaikutusten arviointi (sis. hiilitaselaskelma)
- Rakennettavuusselvitys
- Selvitys/suunnitelma kuntatekniikan/infran järjestämisestä

Selvitystarpeita tarkennetaan tarvittaessa kaavaprosessin yhteydessä käytävän viranomaisyhteistyön sekä muilta osallisilta saadun palautteen perusteella.

1.5. Kaavaprosessin vaiheet

Kaavan aloitusvaihe ja vireilletulo

Asemakaavan laatiminen on käynnistetty Greensky Data Oy:n aloitteesta. Aloite asemakaavoituksen käynnistämisestä on tehty Ilmajoen kunnalle 5.3.2026, ja kunnanhallitus on päättänyt käynnistää asemakaavoituksen 9.3.2026. Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin 5.5.2026. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 6–8/2026.

Valmisteluvaihe

Kaavaluonnos asetetaan nähtäville 30 vrk ajaksi kunnan verkkosivuille ja kaavoitustoimeen. Nähtävilläolosta ilmoitetaan Ilmajoki-lehdessä sekä kunnan verkkosivuilla ja ilmoitustaululla.

Mielipide: Kaavaluonnoksesta voi jättää kirjallisen mielipiteen nähtävillä olon aikana kunnan kirjaimoon, kirjaamo@ilmajoki.fi tai PL 23, 60801 ILMAJOKI

Kaavaehdotusvaihe

Kaavaehdotuksen valmistelu: Kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville 30 vrk ajaksi kunnan verkkosivuille ja kaavoitustoimeen. Nähtävilläolosta ilmoitetaan Ilmajoki-lehdessä sekä kunnan verkkosivuilla ja ilmoitustaululla.

Muistutus: Kaavaehdotuksesta voi jättää kirjallisen muistutuksen nähtävillä olon aikana kunnan kirjaamoon, kirjaamo@ilmajoki.fi tai PL 23, 60801 ILMAJOKI

Kaavan hyväksyminen

Kaavan hyväksyy kunnanhallitus. Hyväksymispäätöksestä on mahdollista valittaa Vaasan hallinto-oikeuteen.

Voimaantulo

Kaava tulee voimaan, kun hyväksymispäätöstä koskeva päätös on lainvoimainen ja se on kuulutettu.

Kuva 3: Havainnekuva, etualalla viereisen aurinkovoimalan esimerkinomainen tekoälyllä tuotettu havainnollistus.

2. SUUNNITTELUALUEEN KUVAUS

2.1. Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue sijaitsee Ilmajoella Koskenkorvan taajaman kaakkoispuolella, noin 7 kilometrin etäisyydellä Ilmajoen keskustasta etelään. Kurikan kunnanraja sijoittuu noin 4 kilometrin etäisyydelle alueen eteläpuolelle. Alue on liikenteellisesti saavutettavissa Kurikantien kautta, joka toimii keskeisenä yhteytenä Ilmajoen keskustan, Koskenkorvan ja Kurikan välillä. Suunnittelualueelle kuljetaan Varpahaiskyläntien ja edelleen Kaupinkorventien kautta, joka palvelee myös Santavuoren

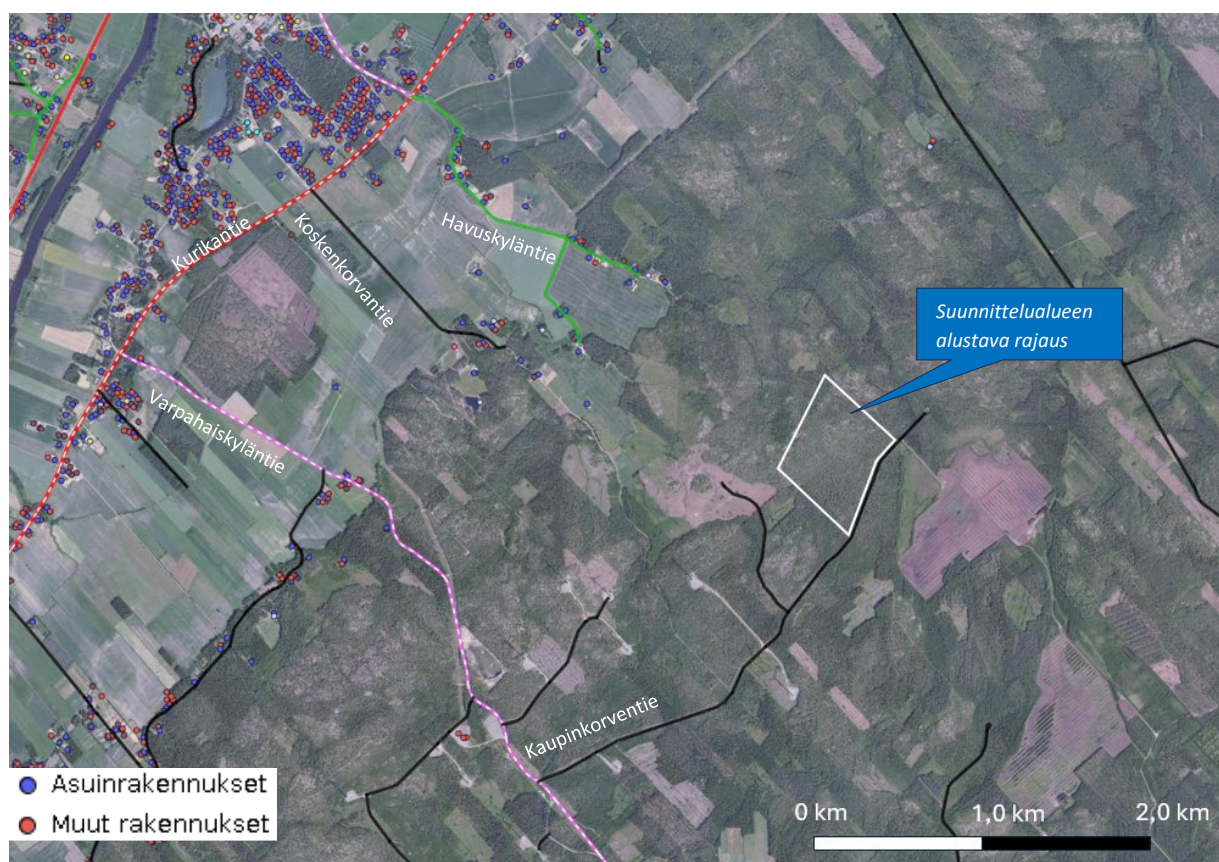
tuulivoimapuiston liikennettä. Liikennemäärät alueen tieverkolla ovat maaseutualueelle tyypillisesti melko vähäisiä.

Suunnittelualue sijoittuu Salviannevalle johtavan tien pohjoispuolelle. Salvianneva sekä sen eteläpuolelle sijoittuvat Korttesnevan alueet ovat olleet aiemmin turvetuotantoalueita, joissa suot on kuivattu ojituksin ja turvetta on nostettu energiakäyttöön. Turvetuotannon päätyttyä alueita suunnitellaan hyödynnettäväksi uusiutuvan energian tuotannossa. Salviannevan, Korttesnevan sekä niiden eteläpuolelle sijoittuvan Tuuliannevan muodostamalle kokonaisuudelle on suunnitteilla laaja aurinkovoimapuisto.

Vuonna 2016 valmistunut Santavuoren tuulivoimapuisto sijoittuu suunnittelualueen luoteispuolelle, ja alueella on yhteensä 17 toiminnassa olevaa tuulivoimalaa, joista lähin sijoittuu noin 800 metrin etäisyydelle suunnittelualueesta.

EPV Energian Oy:n 110 kV voimajohto (Alakylä–Kurikka) kulkee noin 2 km etäisyydellä suunnittelualueen luoteispuolella. Fingridin 400 kV voimajohto (Seinäjoki–Ulvila) kulkee noin 3,5 km etäisyydellä suunnittelualueen itäpuolella. Johdinkäytävien sijoittamisessa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan EPV Energia Oy:n kanssa yhteisiä reittejä ympäristövaikutusten minimoimiseksi.

Varsinainen suunnittelualue on rakentamatonta metsätalousaluetta ja se sijoittuu selvästi taajamarakenteen ulkopuolelle. Lähialueen asutus on harvaa ja hajautunutta, koostuen yksittäisistä asuinrakennuksista ja kyläasutuksesta. Lähimmät asuinrakennukset sijoittuvat alueen luoteispuolelle, noin 1,3 km etäisyydelle Havuskyläntien, Havuskujan ja Koskenkorvantien varteen.

Kuva 4: Suunnittelualue sijoittuu metsäiseen ympäristöön.

Laajemmassa alueellisessa tarkastelussa suunnittelualue sijoittuu Kyröjoen itäpuolelle, Kyrönjokilaakson viljelymaiseman ja Jalasjoen suunnan lakeusalueiden väliin kohoavalle selännealueelle. Lähiympäristön maasto on vaihtelevaa ja osin kallioista, ja sitä hallitsevat metsäiset rinteet sekä paikoin laajemmat kallioalueet. Metsät ovat pääosin talouskäytössä olevia ja rakenteeltaan vaihtelevia, sisältäen eri-ikäisiä kasvatusmetsiä ja hakkuualueita. Kallioalueiden välissä esiintyy paikoin pienialaisia suo- ja korpialueita.

Lähiympäristössä ei ole myöskään rakennetun kulttuuriympäristön arvokohteita. Koskenkorvan taajamassa Koskenkorvan tehtaat ovat valtakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä. Muinaisjäännösrekisterin mukaan alueelta ei tunneta arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita.

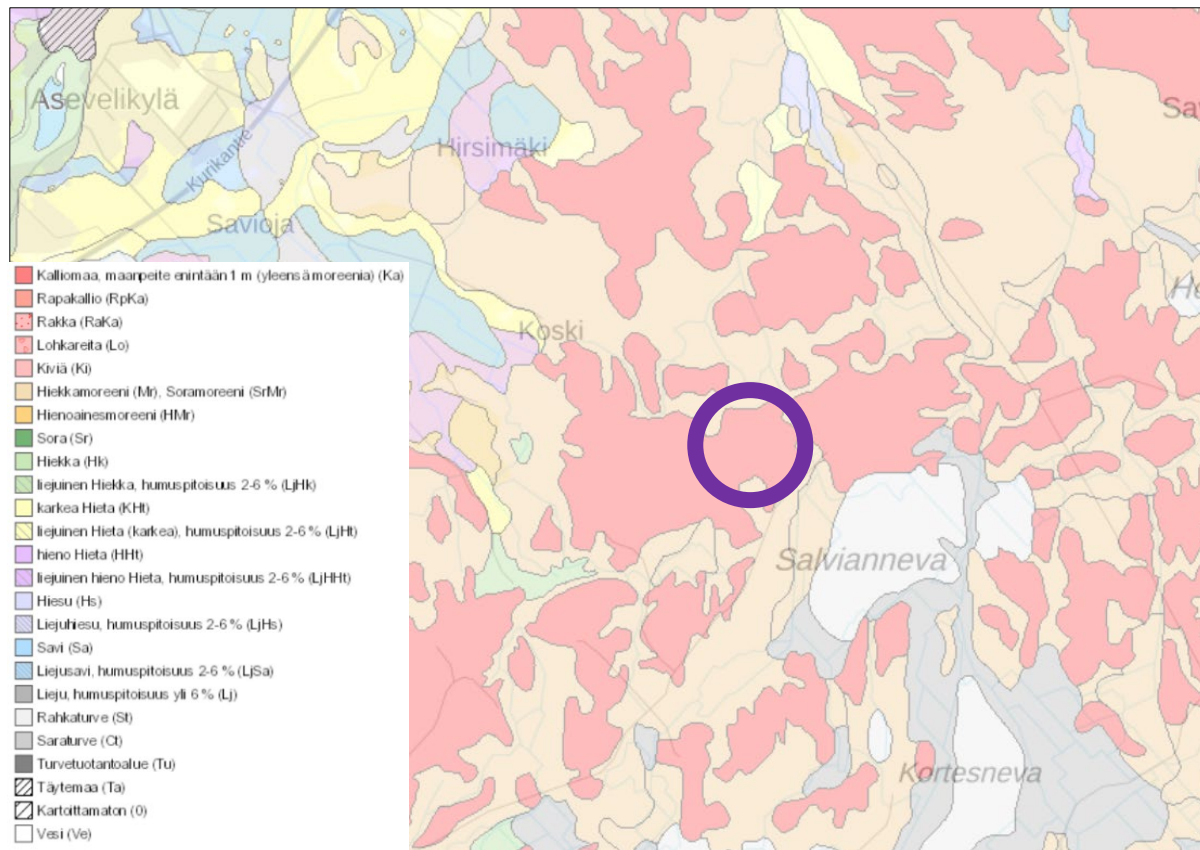
2.2. Luonnonympäristö

Käytettävissä olevien lähtötietojen perusteella suunnittelualueelle ei sijoitu Natura 2000 -alueita, luonnonsuojelualueita tai muita ennestään tiedossa olevia valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviä luonnonsuojelukohteita. Lähialueella sijaitsee kuitenkin luonnonarvoiltaan huomionarvoisia kohteita, ja alueen aikaisemmissa suunnitteluprosesseissa on laadittu useita luontoa koskevia selvityksiä. Esimerkiksi Santavuoren seudun aiemmassa YVA-menettelyssä lähimmät Natura 2000 -alueet on tunnistettu useiden kilometrien etäisyydeltä.

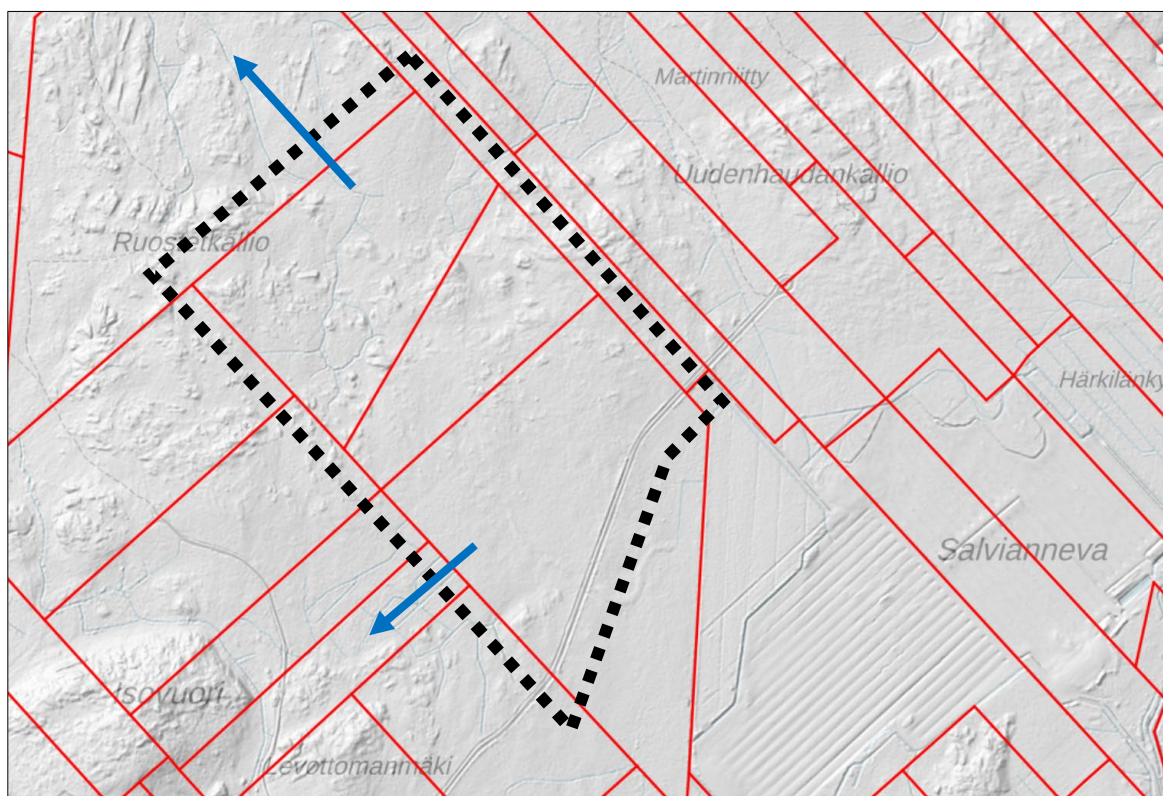
9

2.3. Topografia ja maaperä

Suunnittelualan maaperä on pääosin kalliomaata ja hiekkamoreenia. Alue on suhteellisen tasaista. Maanpinnan korkeustasot vaihtelevat välillä +88 ja +97 m mpy.

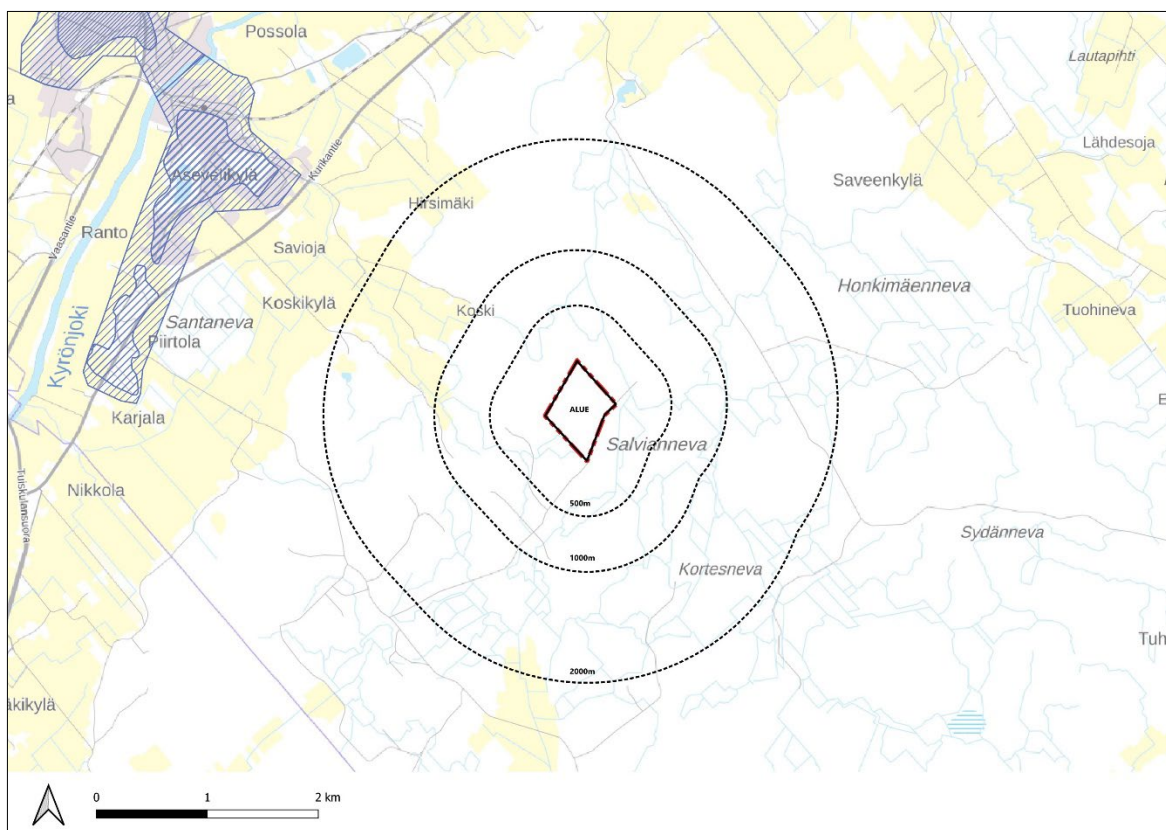
Kuva 5: Maaperäkartta, jossa suunnittelualan suurpiirteinen sijainti on osoitettu violetilla ympyrällä. (Lähde: GTK, MML:n taustakarttasarja)

Kuva 6: Suunnittelualue, kiinteistöjaotus, maanpinnan korkeustasot sekä valumasuunnat (Lähde: MML rinnevarjoste).

2.4. Pinta- ja pohjavedet

Lähin pohjavesialue (Koskenkorva, luokka 1) sijaitsee n. 3 kilometrin päässä lännessä. Suunnittelualueen pintavedet valuvat nykyisin alueelta lounaan ja luoteen suuntiin sekä Kaupinkorventien ojiin.

Kuva 7: Suunnittelualueen lähellä sijaitsevat pohjavesialueet (sininen rasterointi, alueen luoteispuolella).

2.5. Maisema

Suunnittelualue sijoittuu maisemarakenteellisesti metsäiselle selännealueelle Kyrönjokilaakson viljelymaiseman ja Jalasjoen suunnan lakeusalueiden väliselle vedenjakajaseudulle. Etelä-Pohjanmaalle ominainen avoin jokilaakso- ja peltomaisema vaihtuu suunnittelualueen kohdalla metsäiseksi, paikoin kallioiseksi moreeniselänteeksi, jota luonnehtivat talousmetsät, kallioalueet sekä niiden väliin sijoittuvat suoalueet ja entiset turvetuotantoalueet. Alue muodostaa selkeän maisemallisen siirtymävyöhykkeen avoimesta kulttuurimaisemasta metsäiseen sisämaahan.

Suunnittelualueen lähimaisema on luonteeltaan sulkeutunut. Tiheä puusto, maaston korkeuserot sekä metsätalouskäytön muokkaama kasvillisuus rajaavat näkymiä tehokkaasti, minkä vuoksi alueelta ei avaudu pitkiä näkymälinjoja ympäristöön eikä alue myöskään erotu laajasti ympäröivässä maisemassa. Maisemakuvaa hallitsevat metsätalousalueet, metsätiet, hakkuualueet sekä paikoin ojitetut suoalueet. Maiseman luonne on pääosin tavanomainen talousmetsämaisema ilman erityisiä maisemallisia kiintopisteitä.

Suunnittelualueen ympäristössä maisemaa ovat viime vuosina muokanneet energiantuotantoon liittyvät hankkeet. Alueen luoteispuolella sijaitsee Santavuoren tuulivoimapuisto, jonka voimalat näkyvät paikoin metsäalueiden yläpuolella erityisesti avoimemmilla alueilla. Lisäksi Salviannen, Korttesnevan ja Tuuliannevan entisille turvetuotantoalueille suunnitellaan laajoja aurinkovoima-alueita. Maisemakuva on siten muuttumassa vaihteittain maa- ja metsätalouden hallitsemasta ympäristöstä energiantensiivisemmäksi kokonaisuudeksi, jossa uusiutuvan energiantuotannon rakenteet muodostavat uuden maisemallisen kerrostuman.

Suunnittelualueen läheisyydessä ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Lähin maakunnallisesti arvokas maisema-alue on noin kolmen kilometrin etäisyydellä lännessä sijaitseva Kurikan–Ilmajoen kulttuurimaisema, jonka arvot perustuvat Kyrönjokilaakson laajaan avoimeen viljelymaisemaan, pitkään asutushistoriaan sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen rakennuskantaan. Lisäksi noin kuuden kilometrin etäisyydellä etelässä sijaitsee Jalasjoen maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema. Suunnittelualue sijoittuu näiden maisema-alueiden ulkopuolelle metsäisen selänteen suojaan, eikä alueelta ole suoraa näkymiä arvokkaille maisema-alueille.

Maisemarakenteen ja maaston ominaisuuksien perusteella suunnittelualue soveltuu hyvin laajamittaiseen tekniseen rakentamiseen. Metsäinen ympäristö, ympäröivä puusto sekä maaston vaihtelevuus rajaavat datakeskuksen kaukomaisemavaikutuksia, minkä vuoksi vaikutukset kohdistuvat ensisijaisesti hankkeen lähimaisemaan sekä alueelle johtavien tieyhteyksien varteen. Kaavoituksen yhteydessä rakennusten sijoittelulla, korkeustasojen suunnittelulla, säilytettävillä metsävyöhykkeillä sekä istutuksilla voidaan edelleen vähentää hankkeen näkyvyyttä ympäröivään maisemaan ja turvata metsäisen maisemarakenteen jatkuvuus.

2.6. Yhdyskuntarakenne ja alueen rakennuskanta

Suunnittelualue sijoittuu Ilmajoen kunnan eteläosaan Koskenkorvan taajaman kaakkoispuolelle noin seitsemän kilometrin etäisyydelle Ilmajoen keskustasta ja noin kolmen kilometrin etäisyydelle Asevelikylän taajamasta. Kurikan kaupungin raja sijaitsee noin neljän kilometrin etäisyydellä suunnittelualueen eteläpuolella, minkä vuoksi alue kuuluu toiminnallisesti Ilmajoen ja Kurikan muodostamaan yhtenäiseen työssäkäynti- ja asiointialueeseen. Seinäjoen kaupunkiseutu sijaitsee noin 20 kilometrin etäisyydellä pohjoiseen, mikä vahvistaa alueen asemaa osana Etelä-Pohjanmaan keskeistä kasvuvyöhykettä.

Ilmajoella on noin 12 400 asukasta, joista valtaosa asuu Ilmajoen keskustan, Ahonkylän ja Koskenkorvan taajamissa. Koskenkorva muodostaa kunnan eteläisen taajamakeskittymän ja liittyy lähes yhtenäisenä taajamarakenteena Kurikan keskustaan. Suunnittelualue sijaitsee näiden taajamien ulkopuolella metsäisellä selännealueella, jossa asutus on harvaa ja rakennuskanta koostuu pääosin yksittäisistä maataloista, omakotitaloista sekä maa- ja metsätalouden rakennuksista. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 1,3 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueen luoteispuolella Havuskyläntien, Havuskujan ja Koskenkorvantien ympäristössä.

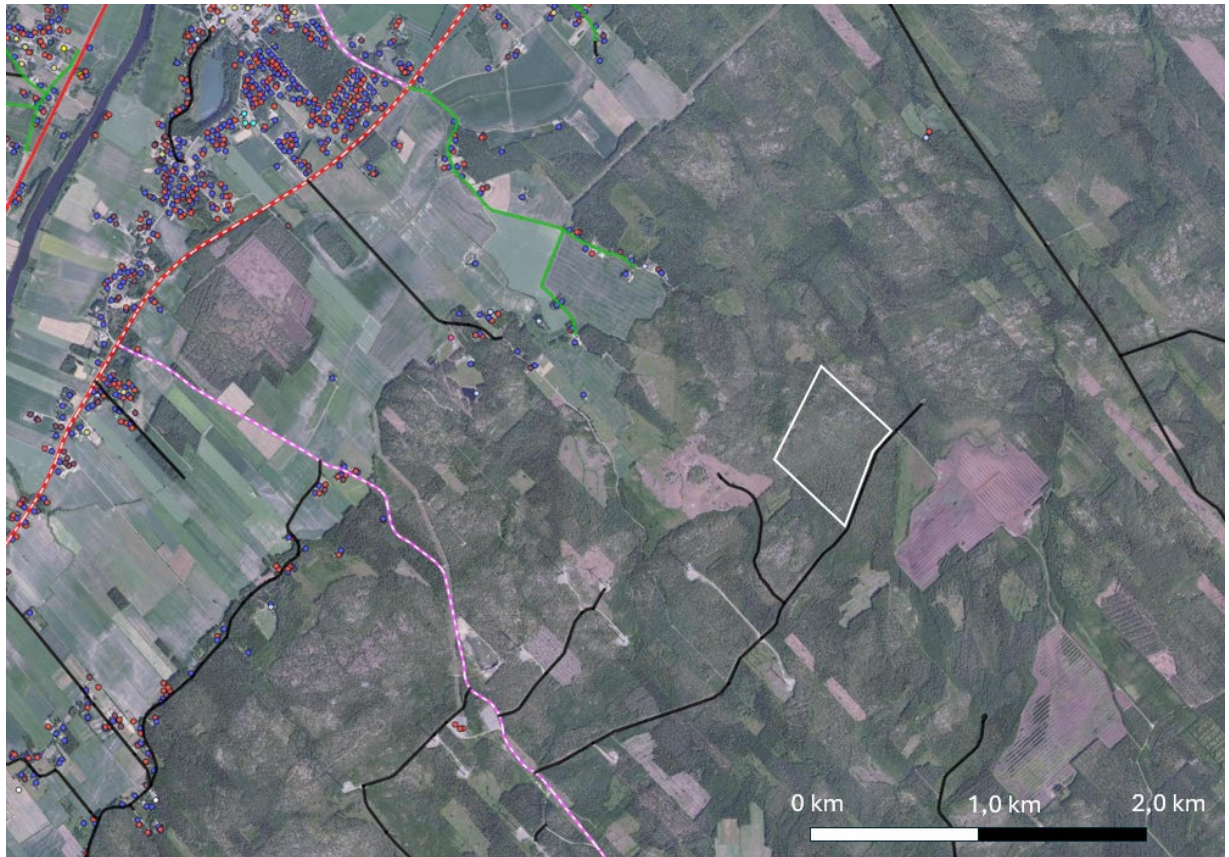
Yhdyskuntarakenne perustuu alueella Kyrönjoen viljelylaaksoon sijoittuviin taajamiin, joita yhdistävät valtatie 3, kantatie 67 sekä niitä täydentävä paikallinen tieverkko. Suunnittelualue tukeutuu liikenteellisesti Kurikantiehen, jolta yhteys alueelle kulkee Varpahaiskyläntien ja edelleen Kaupinkorventien kautta. Tieyhteys palvelee jo nykyisin Santavuoren tuulivoimapuiston liikennettä, eikä alueelle ole muodostunut taajamamaista katuverkkoa tai muuta yhdyskuntarakennetta.

Suunnittelualueella ei ole olemassa olevaa rakennuskantaa, vaan alue on rakentamatonta metsätalousaluetta. Lähiympäristöä luonnehtivat talousmetsät, metsäteiden verkosto sekä paikoin entiset turvetuotantoalueet. Rakennettu ympäristö keskittyy Koskenkorvan taajamaan, jossa sijaitsevat teollisuusalueet, palvelut sekä valtakunnallisesti arvokas Koskenkorvan tehdasalue. Muutoin ympäristön rakennuskanta on pääosin maaseutumaista ja väljää.

Suunnittelualueen ympäristössä on käynnissä useita energia-alan hankkeita, jotka tukevat alueen kehittymistä energaintensiivisten toimintojen sijoittumisalueena. Alueen luoteispuolella toimii Santavuoren tuulivoimapuisto ja entisille turvetuotantoalueille suunnitellaan laajaa

aurinkovoimatuotantoa. Lisäksi alueen läheisyydessä sijaitsevat 110 kV:n ja 400 kV:n voimajohtot luovat hyvät edellytykset suurta sähkönsiirtokapasiteettia tarvitseville toiminnoille.

Suunnittelualue sijaitsee asemakaavoitetun taajamarakenteen ulkopuolella, mutta tukeutuu toiminnallisesti Koskenkorvan taajamaan ja sen liikenneverkkoon. Lähimmät asemakaavoitetut alueet sijaitsevat Koskenkorvan Asevelikylän ja Västilän alueilla, ja alueen maankäyttö liittyy laajemmin Koskenkorvan ympäristön kehittämiseen sekä uusiutuvan energiantuotannon ja energiantensiivisen elinkeinotoiminnan muodostamaan kokonaisuuteen.

Kuva 8: Suunnittelualueen sijainti. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 1,3 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueen länsipuolella Havuskyläntien, Havuskujan ja Koskenkorvantien ympäristössä.

2.7. Rakennettu kulttuuriympäristö

Suunnittelualueella tai sen välittömässä lähiympäristössä ei sijaitse valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita rakennettuja kulttuuriympäristöjä eikä suojeltuja rakennuksia. Alue on rakentamatonta metsätalousaluetta, eikä sillä ole historiallisesti merkittävää rakennettua ympäristöä tai kulttuurimaisemaa. Lähialueen rakennuskanta muodostuu pääosin haja-asutusalueen asuinrakennuksista, maatilojen talouskeskuksista sekä maa- ja metsätalouteen liittyvistä rakennuksista.

Lähin valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY) on Koskenkorvan tehdasalue, joka sijaitsee Koskenkorvan taajamassa noin kolmen kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta. Kohteen kulttuurihistorialliset arvot liittyvät Koskenkorvan pitkään teolliseen historiaan ja elintarviketeollisuuteen. Suunnittelualue sijoittuu metsäiselle selännealueelle, eikä alueelta avaudu näkymiä tehdasalueelle tai muihin merkittäviin kulttuuriympäristökohteisiin. Suunnittelualueen rakentamisen vaikutukset rakennettuun kulttuuriympäristöön arvioidaan siten vähäisiksi.

Kuva 9: Näkymä Havuskyläntien ja Havuskujan risteyksestä. Taustalla näkyvät Santavuoren tuulivoimapuisto, jonka voimalat näkyvät paikoin metsäalueiden yläpuolella erityisesti avoimemmilla alueilla.

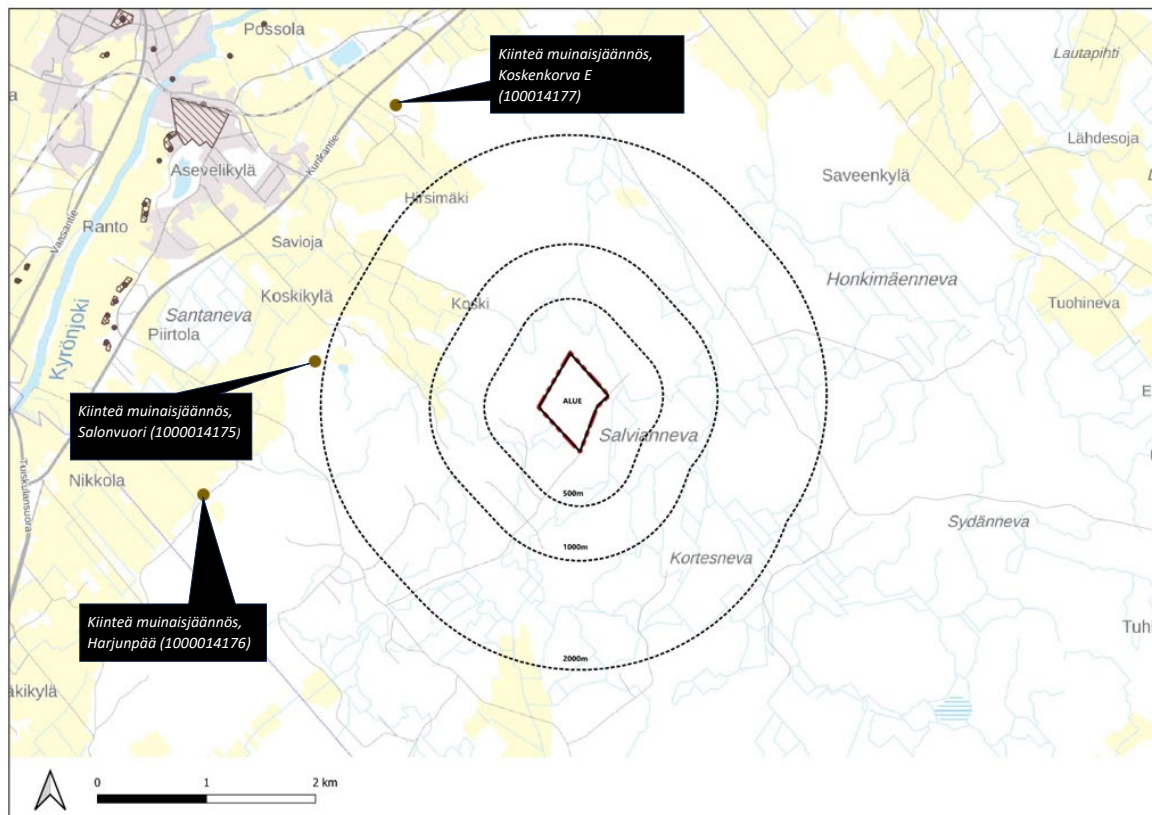
Lähialueen asutus on maaseudulle tyypillistä välttää haja-asutusta, joka sijoittuu pääosin olemassa olevan tieverkon varsille. Rakennuskanta muodostuu eri-ikäisistä asuinrakennuksista ja niiden talousrakennuksista sekä maatilakeskuksista. Maatilojen yhteydessä on lisäksi maataloutta palvelevia tuotanto-, varasto- ja konesuojarakennuksia, joista osa on uudempia ja mittakaavaltaan ympäröivää asuinrakentamista suurempia.

2.8. Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnittelualueen arkeologista kulttuuriperintöä on tarkasteltu Museoviraston muinaisjäännösrekisterin tietojen perusteella (tarkistettu 7.7.2026). Rekisterin mukaan suunnittelualueella ei sijaitse kiinteitä muinaisjäännöksiä eikä muita tunnettuja arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita. Myöskään suunnittelualueen välittömässä lähiympäristössä ei ole tiedossa sellaisia kohteita, joiden voitaisiin arvioida asettavan rajoitteita alueen maankäytön suunnittelulle tai rakentamiselle.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta antamassaan lausunnossa (14.8.2026) Seinäjoen museo totesi, ettei suunnittelualueella tai sen läheisyydessä sijaitse tiedossa olevia arkeologisia kohteita eikä aluetta tiettävästi ole inventoitu aikaisempien hankkeiden yhteydessä. Museon arvion mukaan alue ei myöskään vaikuta erityisen potentiaaliselta esihistoriallisten tai historiallisen ajan arkeologisten kohteiden löytymisen kannalta.

Hankealueen ja siihen liittyvien siirtolinjojen, kuten sähkö- ja vesiyhteyksien, arkeologinen inventointi tehdään tarvittaessa, kun hankkeen tekninen suunnittelu ja teknisten yhteyksien linjaukset tarkentuvat.

Kuva 10: Suunnittelualan lähellä sijaitsevat Museoviraston rekisterikohteet, ruskeat pisteet ovat muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita ja ruskea rasterointi RKY-aluetta.

2.9. Virkistys

Suunnittelualueella ei sijaitse rakennettuja virkistyspalveluja, merkittyjä ulkoilu- tai retkeilyreittejä eikä muita yleiseen virkistyskäyttöön tarkoitettuja rakenteita. Alue on pääosin metsätaloustaloudessa olevaa talousmetsää, ja sen virkistyskäyttö perustuu jokamiehen oikeuksiin. Aluetta käytetään satunnaisesti lähinnä marjastukseen, sienestyskäyttöön sekä luonnossa liikkumiseen. Virkistyskäyttö on luonteeltaan paikallista ja vähäistä, eikä alueelle kohdistu merkittäviä ulkoilu- tai retkeilypainetta. Suunnittelualue ei kuulu kunnan keskeiseen virkistysverkostoon, ja ympäröivillä laajoilla metsäalueilla on runsaasti vastaavia mahdollisuuksia jokamiehen oikeuksiin perustuvalle virkistyskäytölle.

2.10. Tekninen huolto

Alue sijaitsee Santavuoren tuulivoimapuiston sekä suunnitteilla olevan laajan aurinkovoimakokonaisuuden läheisyydessä, minkä lisäksi se sijoittuu suhteellisen lähelle sekä EPV Energian 110 kV:n (Alakylä–Kurikka) voimajohtoa että Fingridin 400 kV:n (Seinäjoki–Ulvila) kantaverkko-yhteyttä.

Hankkeen tavoitteena on toteuttaa noin 100 MW:n datakeskuskokonaisuus, johon liittyvät sähkönsiirto, alueen sisäinen sähköverkko, sähköasema, varavoimajärjestelmät sekä mahdollinen energia-varasto. Varsinaisen palvelinlaitteiston lisäksi alueelle sijoittuu jäähdytysjärjestelmiä, muuntamoja, teknisiä huoltorakennuksia sekä hulevesien hallintaan liittyviä rakenteita. Toiminta on teknisesti pitkälle automatisoitua, eikä se normaalitilanteessa aiheuta prosessipäästöjä ilmaan, maaperään tai vesistöihin.

Tavoitteena on hyödyntää mahdollisimman pitkälle alueen uusiutuvan energiantuotannon infrastruktuuria siten, että sähkönsiirtoyhteydet toteutetaan yhteensovitetusti viereisten tuuli- ja aurinkovoimahankkeiden kanssa. Datakeskuksen on tarkoitus liittyä sekä alueelliseen energiantuotantoon että valtakunnan kantaverkkoon, mikä parantaa sähkön toimitusvarmuutta ja mahdollistaa energiantuotannon sekä kulutuksen tehokkaan yhteensovittamisen. Lisäksi tavoitteena on hyödyntää mahdollisuuksien mukaan datakeskuksen hukkalämpöä.

Ilmajoen hankkeen vahvuutena on sijainti uusiutuvan energiantuotannon keskittymässä sekä olemassa olevan sähköverkon läheisyydessä, mikä vähentää uuden siirtoinfrastruktuurin tarvetta ja tukee alueellisen energiantuotannon hyödyntämistä. Varsinaiset verkkoliitynnät ja niiden toteuttaminen ratkaistaan kuitenkin sähköverkkoyhtiöiden erillisissä liittymisprosesseissa.

Kaavatyön aikana tarkennetaan sähkönsiirron, sähköasemien, mahdollisten energiavarastojen, varavoimajärjestelmien sekä kunnallisteknisten verkostojen toteutusperiaatteet ja sijoittuminen. Samalla arvioidaan johtoreittien ympäristövaikutukset sekä mahdollisuudet hyödyntää olemassa olevia johtokäytäviä ja yhteisiä infrastruktuurikäytäviä maakuntakaavan suunnitteluperiaatteiden mukaisesti. Lisäksi tarkastellaan vesihuollon, hulevesien hallinnan ja muun kunnallistekniikan toteuttamista sekä niiden yhteensovittamista alueen maankäytön ja ympäristöarvojen kanssa.

2.11. Liikenne

Suunnittelualue sijaitsee liikenteellisesti hyvällä paikalla Ilmajoen ja Kurikan välisellä vyöhykkeellä. Alueen pääyhteytenä toimii kantatie 67 (Kurikantie), joka yhdistää Ilmajoen keskustan, Koskenkorvan taajaman ja Kurikan sekä liittyy edelleen valtatie 3:n kautta valtakunnalliseen päätieverkkoon. Kantatie 67 toimii alueen tärkeimpänä henkilö- ja tavaraliikenteen yhteytenä sekä palvelee merkittävää elinkeinoelämää Etelä-Pohjanmaan keskiosissa. Suunnittelualue sijaitsee noin seitsemän kilometrin etäisyydellä Ilmajoen keskustasta ja noin neljän kilometrin etäisyydellä Kurikan kunnanrajasta, mikä mahdollistaa hyvät yhteydet molempiin suuntiin.

Suunnittelualueelle saavutaan kantatieltä 67 Varpahaiskyläntien kautta edelleen Kaupinkorventielle, joka toimii nykyisin myös Santavuoren tuulivoimapuiston huolto- ja rakentamisiikenteen yhteytenä. Alueen tieverkko on maaseutualueelle tyypillinen, ja liikennemäärät ovat nykytilanteessa melko vähäisiä. Olemassa oleva tieverkko muodostaa kuitenkin hyvän lähtökohdan alueen kehittämiseksi, sillä merkittävä osa tarvittavista kulkuyhteyksistä on jo rakennettu uusiutuvan energiantuotannon hankkeiden yhteydessä.

Datakeskuksen liikenne koostuu pääosin henkilökunnan työmatkoista sekä satunnaisista huolto-, kunnossapito- ja laitekuljetuksista. Toiminnan aikainen raskas liikenne on yleensä vähäistä verrattuna moniin muihin teollisiin toimintoihin, vaikka rakentamisvaiheessa kuljetusmäärät ovatkin tilapäisesti suurempia. Kaavoituksen yhteydessä laaditaan liikenneselvitys, jossa arvioidaan sekä rakentamis- että käyttövaiheen liikennemäärät ja niiden vaikutukset tie- ja liittymäverkkoon sekä liikenneturvallisuuteen.

Kaavoituksen yhteydessä arvioidaan alueen liikennejärjestelyjen toimivuutta ja turvallisuutta sekä tarkastellaan pelastus- ja huoltoliikenteen edellyttämiä kulkuyhteyksiä. Tarvittaessa suunnittelussa osoitetaan ratkaisut, joilla varmistetaan alueen turvallinen saavutettavuus kaikissa käyttö- ja häiriötilanteissa.

Kaavatyön yhteydessä tarkennetaan alueen liikennejärjestelyt ja toteutetaan hankkeen edellyttämät tie- ja liittymäparannukset. Suunnittelun lähtökohtana on hyödyntää mahdollisimman laajasti olemassa olevaa tieverkkoa ja jo rakennettuja kulkuyhteyksiä sekä sovittaa uudet liikennejärjestelyt ympäröivään infrastruktuuriin. Tavoitteena on minimoida uusien tieyhteyksien tarve, vähentää

ympäristövaikutuksia sekä varmistaa alueen turvallinen ja toimiva saavutettavuus koko hankkeen elinkaaren ajan.

2.12. Maanomistus

Suunnittelualue on Ilmajoen kunnan omistuksessa.

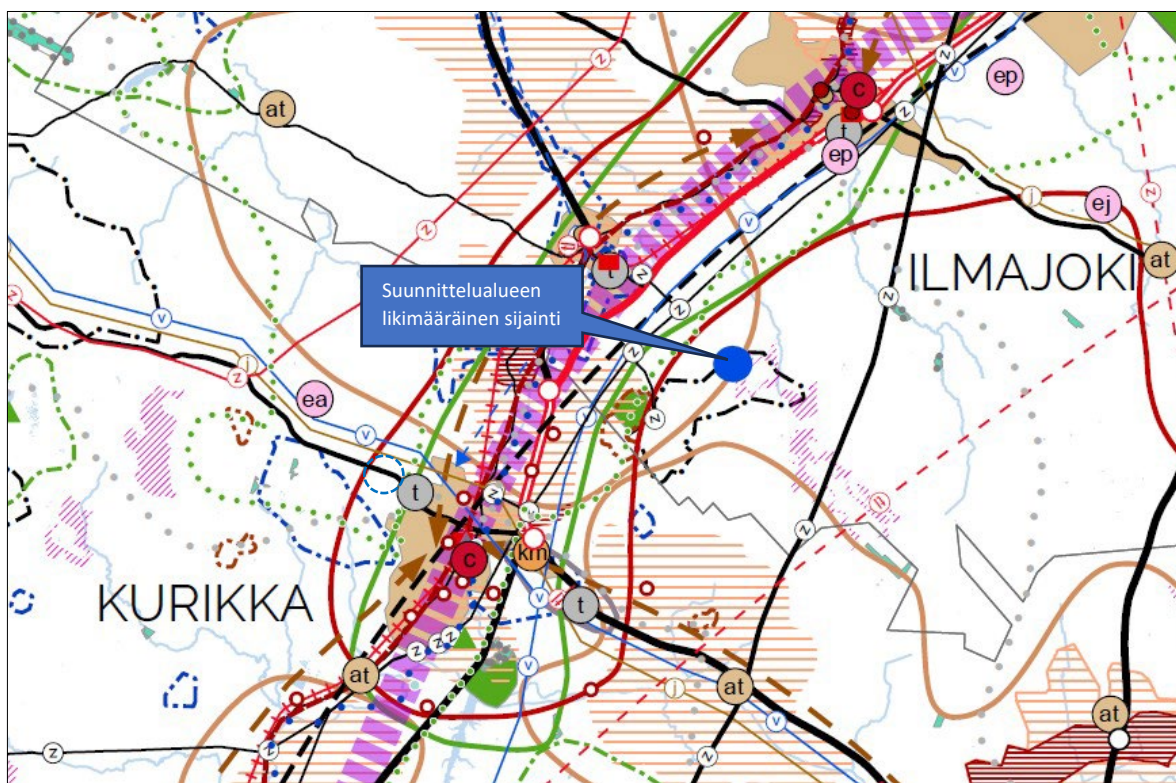
3. Suunnittelutilanne

3.1. Maakuntakaava

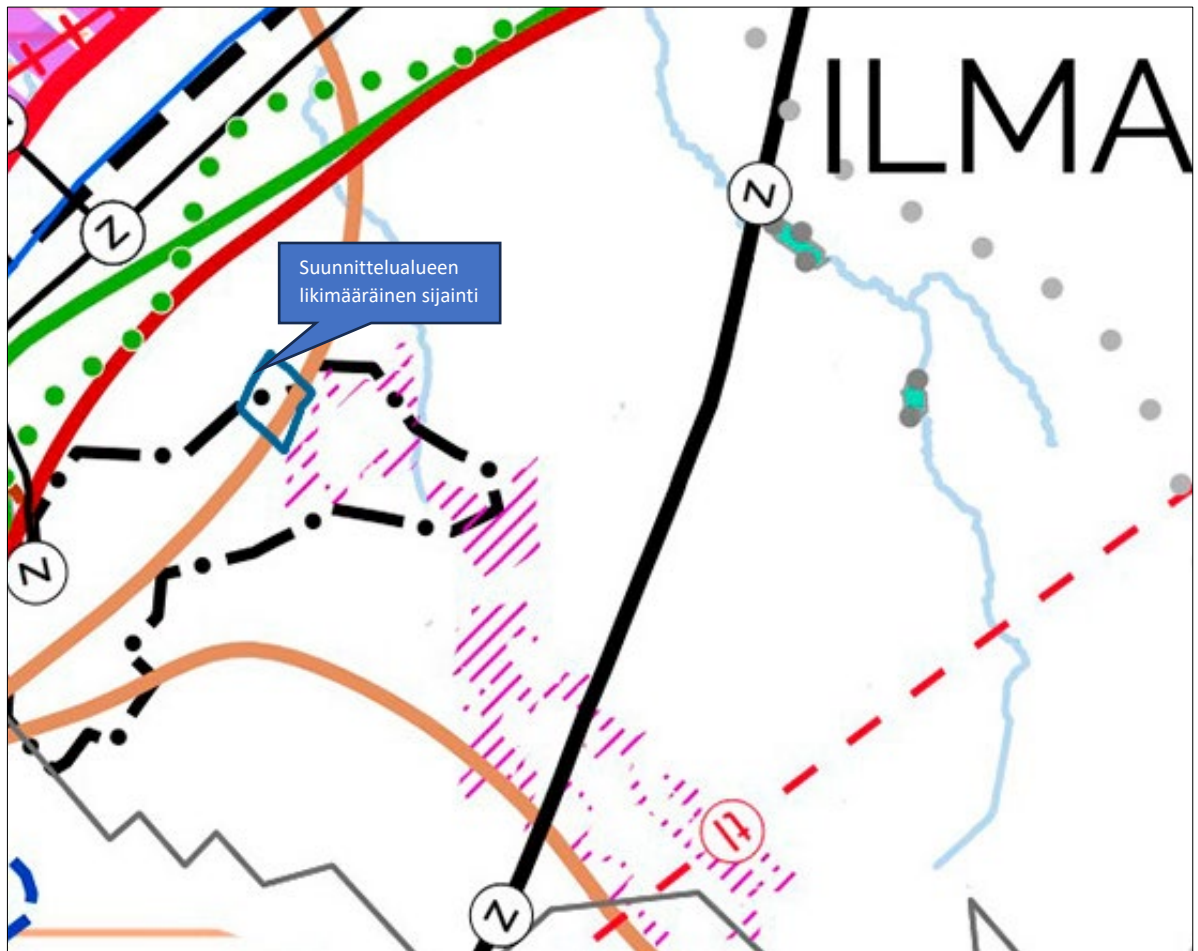
Maakuntakaava on yleispiirteinen ja maakunnan kehittämisen painopisteisiin keskittyvä alueiden käytön suunnitelma. Etelä-Pohjanmaan liitto vastaa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavoituksesta. Maakuntakaavassa esitetään alueidenkäytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja se ohjaa kuntien kaavoitusta.

Kaava-alueella on voimassa Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050. Etelä-Pohjanmaan maakuntavaltuusto hyväksyi kaavan kokouksessaan 16.9.2024 (§22). Maakuntakaavan voimaantulo on kuulutettu 20.12.2024.

Suunnittelualue sijoittuu maakuntakaavan mukaiselle *ruoantuotannon ydinvyöhykkeelle, turvetuotantoon soveltuvalle alueelle* sekä *tuulivoimaloiden alueelle*.

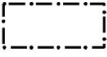
Kuva 11: Ote Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavasta 2050.

Kuva 12: Ote Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavasta 2050. Alustava suunnittelualueen raja sinisellä. Fingridin 400 kV voimajohto kulkee alueen itäpuolella.

Aluetta koskevat maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset:

	RUOANTUOTANNON YDINVYÖHYKE
MERKINNÄN KUVAS	Merkinnällä osoitetaan maaseutuasumisen ja ruoantuotannon ydinalueita laajojen yhtenäisten peltoalueiden yhteydessä. Alueet kuvaavat ruoantuotannon huoltovarmuuden kannalta keskeisiä alueita.
SUUNNITTELU-MÄÄRÄYS	Alueen kehittämisessä ja suunnittelussa tulee tukea maaseutuasumisen sekä maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytyksiä. Laajojen yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilymistä maaseutuelinkeinojen käytössä tulee edistää. Liikennejärjestelmän kehittämisessä on huomioitava maaseutuelinkeinojen vaatima maatalouskone- sekä raskas liikenne. Alueella syntyvää biomassojen käyttöä biokaasuksi pyritään edistämään.

	TURVETUOTANTOON SOVELTUVA ALUE
MERKINNÄN KUVAUS	Merkinnällä osoitetaan turvetuotantoon soveltuvia suoalueita. Turpeenoton laajuus ja sijainti alueella määräytyy tuotantoaluekohtaisen suunnittelun ja ympäristöluvan perusteella.
SUUNNITTELU-MÄÄRÄYS	Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida turvetuotannon vaikutukset asutukseen. Alueen käyttöönoton suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota vesiensuojelumenetelmien tehokkuuteen ja valuma-alueella yhtäaikaaisesti tuotannossa olevien alueiden määrään siten, että turvetuotanto osaltaan ottaa huomioon vesienhoidon toimenpideohjelmassa asetetut tavoitteet ja edistää niiden toteutumista. Suunnittelussa on huomioitava tuotantoalueiden yhteisvaikutukset vesistöihin ja valuma-alueen kokonaiskuormitus, sekä tarvittaessa vaiheistettava tuotantoa huomioiden alapuolisten vesistöjen tila. Suunnittelussa tulee selvittää happamien sulfaattimaiden esiintyminen ja suunnitella tuotanto siten, ettei se aiheuta merkittävää hapanta huuhtoumaa.
	TUULIVOIMALOIDEN ALUE
MERKINNÄN KUVAUS	Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävä tuulivoiman tuotantoon soveltuva alue, jolla tarkoitetaan vähintään seitsemän (7) teollisen kokoluokan tuulivoimalan muodostamaa kokonaisuutta. Alueen tuulivoimaloiden kokonaismäärä ja sijainti, sekä
	alueelle sijoitettavien tuulivoimaloiden korkeus ja voimataho määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Koko maakuntaa koskevista suunnittelumääräyksistä kaava-aluetta koskevat erityisesti seuraavat määräykset:

Liikenne: Liikenneväylien ja liittymien suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huomioida vaikutukset ympäröivään maankäyttöön sekä kulttuuriympäristö-, maisema-, luonto- ja virkistysarvoihin. Lisäksi on huomioitava ulkoilureittien ja ekologisen verkoston kannalta tärkeiden viheryhteyksien jatkuvuuden turvaaminen. Tarkemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota eri kulkumuotojen erottamisen ratkaisuihin niin, että nopeusrajoitukset ja liikennemäärät huomioiden luodaan liikenneturvallisuuden kannalta hyvää ja viihtyisää liikenneympäristöä.

Ekologiset yhteydet: Maankäytön suunnittelussa on tunnistettava alueen ekologiset yhteydet ja turvattava ne tavalla, joka mahdollistaa lajiston liikkumis- ja levittäytymismahdollisuudet. Tunnistettujen ekologisten yhteyksien alueella olevat nykyiset maa- ja metsätalousalueet tulee lähtökohdaisesti säilyttää maa- ja metsätalouskäytössä.

Sähkönsiirto: Sähkönsiirtolinjojen toteutuksessa ei tule aiheuttaa merkittäviä haittavaikutuksia kulttuuriympäristön ja maiseman kannalta arvokkaisiin alueisiin eikä virkistys-, luonnonsuojelu- ja Natura 2000 -alueisiin. Sähkönsiirtolinjat tulee toteuttaa maa- ja metsätalouden, asutuksen sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta mahdollisimman vähäisin vaikutuksin. Määräys koskee vähintään 110 kV voimajohtoja. Energiantuotantoalueiden ja energian varastointialueiden suunnittelussa on ensisijaisesti selvitettävä mahdollisuus toteuttaa sähkönsiirto kokonaan tai osittain maa-kaapelein. Muutoin liittäminen sähköverkkoon on pääsääntöisesti keskitettävä samaan tai

olemassa olevaan johtokäytävään ja yhteispylväisiin yhteistyössä muiden energiantuotannon toimijoiden kanssa.

Happamat sulfaattimaat: Alueidenkäytön suunnittelun tulee perustua riittävään tietoon happamien sulfaattimaiden sijainnista ja laadusta sekä niiden aiheuttamista riskeistä. Uusi merkittävä toiminta tulee sijoittaa niin, että vältetään lisäämstä kuivaustarvetta erityisesti kaikkein ongelmallisimmilla alueilla.

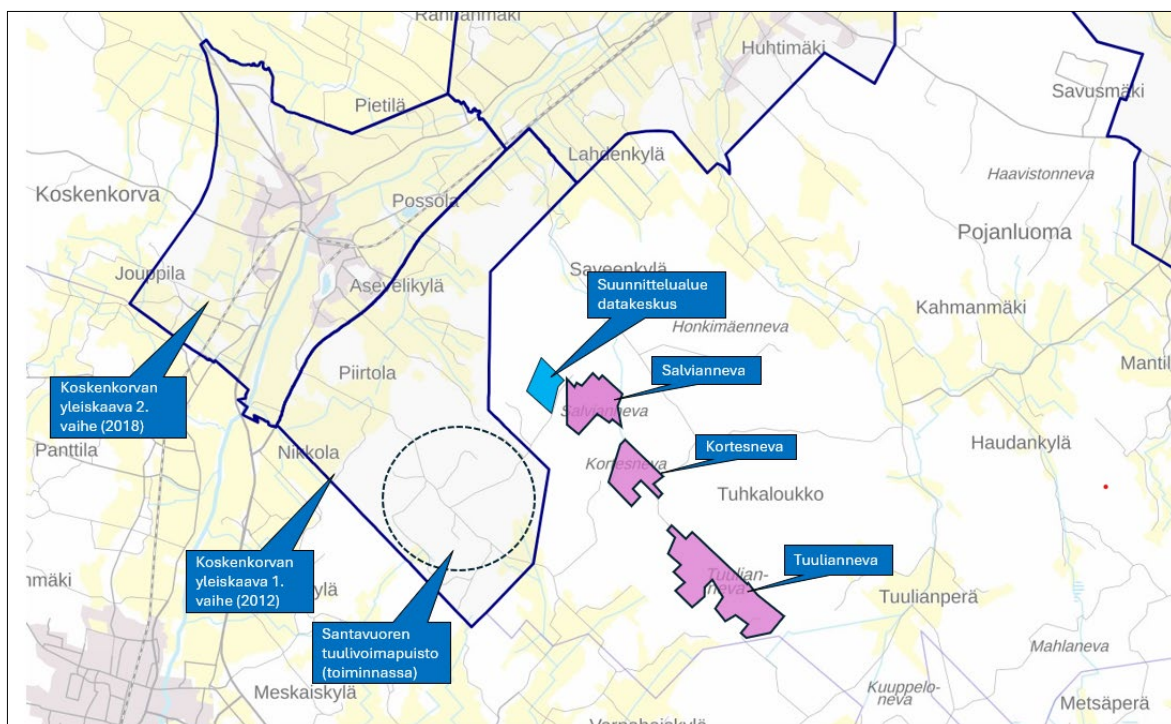
Arkeologinen kulttuuriperintö: Alueidenkäytön yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee tarkistaa ja huomioida ajantasainen tieto arkeologisesta kulttuuriperinnöstä Museoviraston ylläpitämästä muinaisjäännösrekisteristä osoitteesta www.kyppi.fi, sekä arvioida yhteistyössä museoviranomaisten kanssa mahdollisten aluetta/kohdetta koskevien selvitysten tai tutkimusten tarve.

Tulvariskien huomioiminen: Alueidenkäytön ja toimenpiteiden suunnittelussa tulee pyrkiä sääntö-riolosuhteista ja tulvista aiheutuvien riskien minimoimiseen. Uutta rakentamista ei tule perusteetomasti sijoittaa tulvauhanalaisille alueille. Tästä voidaan poiketa, jos voidaan osoittaa, että tulvariskit pystytään hallitsemaan. Alueidenkäytön ja toimenpiteiden suunnittelussa suositellaan käytettäväksi Tulvakeskuksen tulvakarttapalvelua ja Suomen ympäristökeskuksen hulevesitulvakarttapalvelua. Hulevesisuunnitelma tulee tarvittaessa laatia tarkemman kaavoituksen yhteydessä

3.2. Yleiskaava

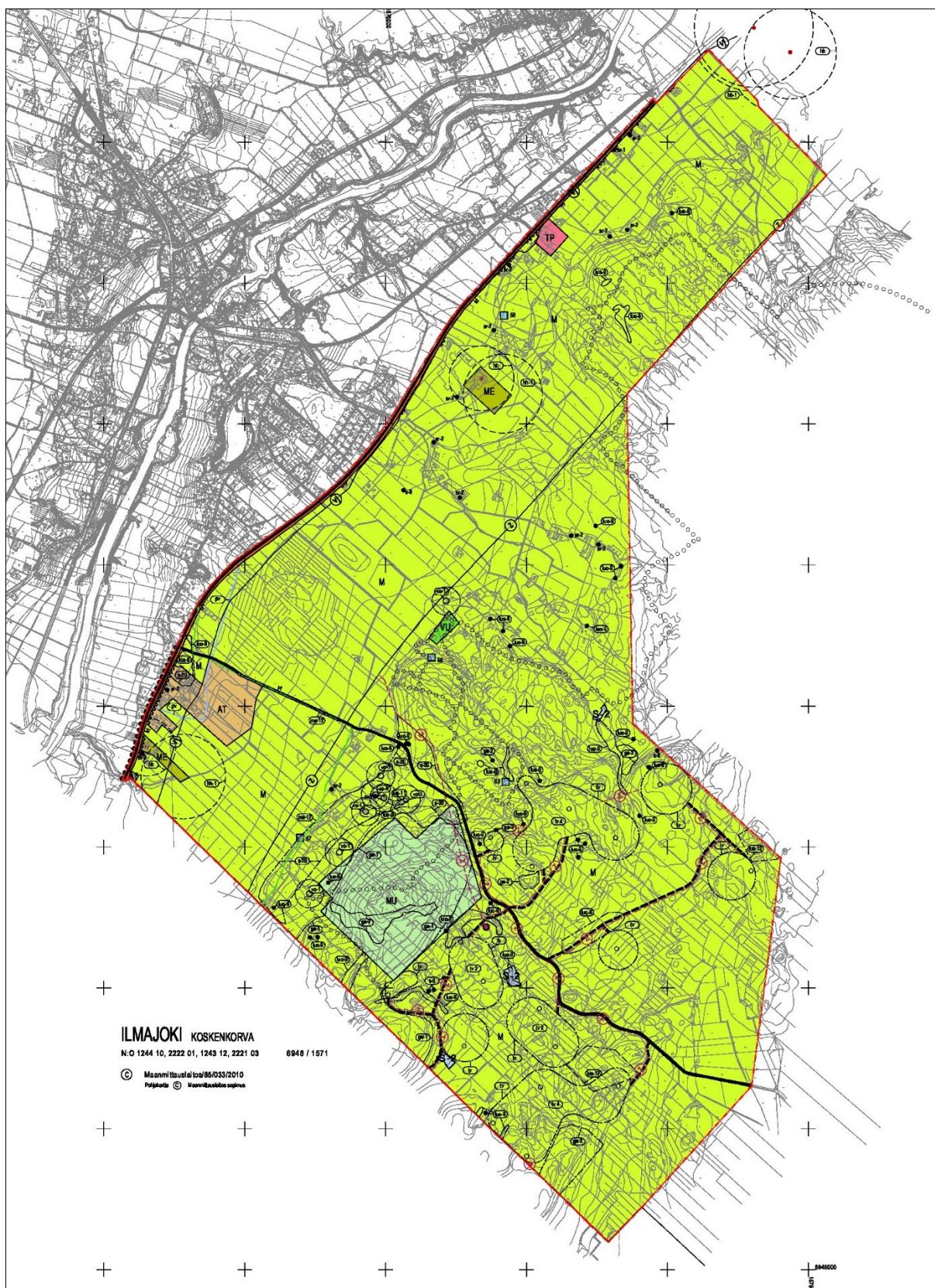
Asemakaavoitettavalla alueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa. Alueen eteläpuolelle sijoittuvia aurinkovoima-alueita sekä niihin liittyvää maankäyttöä koskevan yleiskaavoituksen käynnistämisestä on tehty päätös 8.12.2025.

Asemakaavassa maankäyttö sovitetaan yhteen laadittavan yleiskaavan kanssa. Tavoitteena on, että asemakaava saatetaan lainvoimaiseksi ennen osayleiskaavaa. Asemakaavaa laadittaessa otetaan soveltuvin osin huomioon myös yleiskaavan sisältövaatimukset (AKL 54 §)

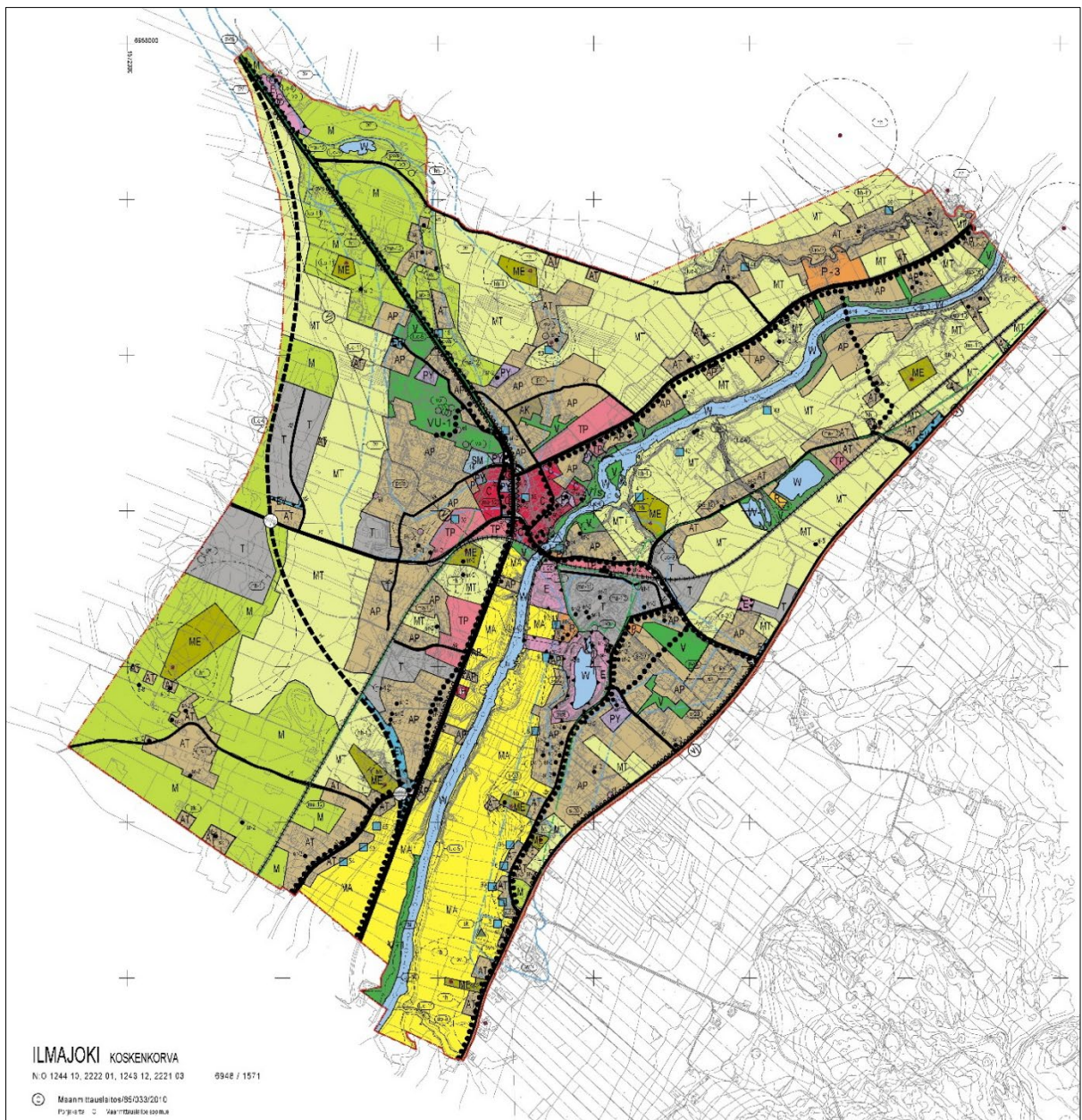

Kuva 13: Lähialueilla voimassa olevat osayleiskaavat. Sekä asemakaavoitettavan alueen suhde lähialueen tuuli- ja aurinkovoimahankkeisiin

Koskenkorvan yleiskaavan ensimmäinen vaihe on tullut voimaan vuonna 2012. Alue on osoitettu osayleiskaavassa pääosin maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, ja tuulivoimaloiden sijainnit on osoitettu erillisillä merkinnöillä. Yleiskaavassa on lisäksi määrätty, että sitä voidaan käyttää tuulivoimaloiden rakennusluvan myöntämisen perusteena (AKL 77 a §). Santavuoren tuulivoimapuisto on valmistunut vuonna 2016, ja alueelle sijoittuu yhteensä 17 tuulivoimalaa.

Kuva 14: Ote Koskenkorvan yleiskaavan 1. vaiheesta.

Kuva 15: Ote Koskenkorvan yleiskaavan 2. vaiheesta. Yleiskaava käsittelee laajemmin Koskenkorvan taajaman maankäyttöä. Yleiskaava on tullut voimaan vuonna 2018.

3.3. Asemakaava

Suunnittelualueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole voimassa tai vireillä olevia asemakaavoja. Suunnittelualueella lähin voimassa oleva asemakaava sijaitsee Koskenkorvan Asevelikylässä sekä Västilässä.

4. ASEMAKAAVAA KOSKEVAT TAVOITTEET

4.1. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Ympäristöministeriön laatimat ja valtioneuvoston hyväksymät valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ohjaavat koko Suomen alueidenkäytön suunnittelua. Tavoitteet ohjaavat ensisijaisesti maakunta- ja yleiskaavoitusta, mutta niiden sisältö huomioidaan tarvittavilta osin myös asemakaavoituksessa.

Asemakaavassa valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on otettu huomioon seuraavasti:

- **Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen:** Kaavalla luodaan edellytyksiä merkittävälle elinkeinotoiminnan investoinnille ja hyödynnetään alueen sijaintia suhteessa olemassa olevaan ja suunniteltuun energia- ja liikenneinfrastruktuuriin. Datakeskushanke kytkeytyy lähialueen uusiutuvan energiantuotannon kokonaisuuteen.
- **Tehokas liikennejärjestelmä:** Alueen liikennejärjestelyt tukeutuvat olemassa olevaan tieverkkoon, jonka kehittämistarpeet arvioidaan datakeskuksen rakentamisen ja toiminnan edellyttämän liikenteen perusteella. Kaavatyössä arvioidaan liikenteen toimivuutta ja turvallisuutta sekä raskaan liikenteen vaikutuksia.
- **Terveellinen ja turvallinen elinympäristö:** Suunnittelussa huomioidaan toiminnasta, liikenteestä ja varavoimajärjestelmistä aiheutuvat melu-, päästö- ja turvallisuusvaikutukset sekä ehkäistään merkittäviä ympäristö- ja terveyshaittoja. Hulevesien hallinnassa ja alueen suunnittelussa varaudutaan myös ilmastomuutoksen vaikutuksiin ja poikkeuksellisiin sääolosuhteisiin.
- **Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat:** Suunnittelussa huomioidaan alueen luonnon monimuotoisuus ja ekologiset yhteydet, pinta- ja pohjavedet sekä maiseman, rakennetun kulttuuriympäristön ja arkeologisen kulttuuriperinnön arvot. Luontoarvot tarkentuvat kaavatyön yhteydessä laadittavien selvitysten perusteella. Suunnittelussa huomioidaan lisäksi hulevesien hallintaa sekä rakentamisen ja maankäytön ilmastovaikutukset.
- **Uusiutumiskykyinen energiahuolto:** Datakeskuksen sijainti tukee alueen uusiutuvan energiantuotannon ja energiainfrastruktuurin hyödyntämistä. Suunnittelualueen läheisyydessä sijaitsee Santavuoren tuulivoimapuisto ja alueen eteläpuolelle suunnitellaan aurinkovoimatuotantoa. Datakeskuksen sähkönsiirrossa tarkastellaan yhteyksiä sekä lähialueen energiantuotantoon että valtakunnalliseen sähköverkkoon.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista arvioidaan tarkemmin suhteessa asemakaavaratkaisuun kaavaselostuksen vaikutusten arvioinnin yhteydessä.

4.2. Maakunnalliset strategiat ja tavoitteet

Maakuntakaavan lisäksi asemakaavan suunnittelun lähtökohtina huomioidaan Etelä-Pohjanmaan aluekehittämistä ohjaavat strategiset tavoitteet. Etelä-Pohjanmaan maakuntastrategia muodostuu pitkän aikavälin strategisista tavoitteista vuoteen 2050, maakuntaohjelmasta vuosille 2026–2029 sekä älykkään erikoistumisen strategiasta. Maakuntastrategia on hyväksytty maakuntavaltuustossa 1.12.2025.

4.3. Etelä-Pohjanmaan maakuntaohjelma 2026–2029

Maakuntaohjelmassa Etelä-Pohjanmaan kehittämisen pääteemat ovat Vakaa ja vilkas, Älykäs ja taitava sekä Joustava ja kestävä. Ohjelmakauden kuudesta kärjestä datakeskushankkeen kannalta keskeisiä ovat erityisesti yrityslähtöisen toimintaympäristön ja TKI-toiminnan kehittäminen sekä investointien ja teollisuuden keskittymien edistäminen. Maakunnan pitkän aikavälin tavoitteena on olla maan vahvin kasvuympäristö yrityksille, mikä edellyttää muun muassa kilpailukykyistä toimintaympäristöä sekä rohkeita ja kestäviä investointeja.

Etelä-Pohjanmaalla on käynnissä voimakas energijärjestelmän muutos. Uusiutuvan sähköntuotannon määrä on kasvanut merkittävästi, ja maakuntastrategiassa kestävä energiantuotannon nähdään tarjoavan huomattavaa kasvupotentiaalia uudelle yritys- ja teollisuustoiminnalle. Ilmajoen datakeskushanke tukee näitä tavoitteita sijoittamalla merkittävästi sähköä käyttävää elinkeinotoimintaa uusiutuvan energiantuotannon ja sähköverkon läheisyyteen. Hanke voi samalla vahvistaa alueen energia- ja teollisuusekosysteemiä sekä luoda edellytyksiä uusille investoinneille ja datakeskuksen sivuvirtojen, kuten hukkalämmön, hyödyntämiselle.

4.4. Etelä-Pohjanmaan älykkään erikoistumisen strategia

Etelä-Pohjanmaan älykkään erikoistumisen strategia vuosille 2021–2027 on päivitetty vuonna 2025 ja sisältyy maakuntastrategiaan. Sen elinkeinopainoaloja ovat kestävä ruokajärjestelmä ja biotalouden uudet ratkaisut, älykkäät teknologiat ja tuotannon investoinnit sekä luovat alat ja elämystalous. Lisäksi strategiassa painotetaan innovaatioekosysteemien vahvistamista, elinkeinoelämän uudistamista sekä vastuullisia ilmasto- ja kiertotaloustoimia.

Datakeskushanke kytkeytyy erityisesti älykkäitä teknologioita ja tuotannon investointeja sekä uudistuvaa elinkeinoelämää koskeviin tavoitteisiin. Strategiassa tavoitteena on myös päästöttömän energiantuotantojärjestelmän kehittäminen, uuden energiainfrastruktuurin edistäminen sekä paikallista uusiutuvaa energiaa hyödyntävien investointien sijoittuminen maakuntaan muun muassa kaavoituksen ja maankäytön suunnittelun avulla. Datakeskuksen sijoittuminen Ilmajolle tukee osaltaan digitaalisen ja vihreän siirtymän yhdistymistä sekä uusiutuvan energian paikallista hyödyntämistä.

4.5. Muut maakunnalliset tavoitteet

Etelä-Pohjanmaan ilmasto- ja kiertotaloustiekartassa sekä vuonna 2025 valmistuneessa ilmastonmuutokseen sopeutumis suunnitelmassa korostuvat muun muassa kestävä energijärjestelmä, ilmastokestävä aluesuunnittelu ja rakentaminen sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin varautuminen. Nämä tavoitteet huomioidaan asemakaavoituksessa erityisesti hulevesien hallinnassa, rakentamisen ilmastovaikutusten arvioinnissa sekä energia- ja muun teknisen infrastruktuurin suunnittelussa.

Lisäksi vuonna 2026 valmistuneessa Etelä-Pohjanmaan puhtaan teollisuuden sijaintipaikkaselvityksessä todetaan maakunnalla olevan hyvät edellytykset uusille puhtaan teollisuuden investoinneille erityisesti uusiutuvan energiantuotannon, sähköverkon kapasiteetin ja vahvistuvien kantaverkkoyhteyksien ansiosta. Selvityksen tavoitteena on edistää uusiutuvan energian hyödyntämistä nykyistä korkeamman jalostusasteen toiminnassa ja tukea kuntien ennakoivaa maankäytön suunnittelua uusien investointien mahdollistamiseksi.

4.6. Asemakaavaa koskevat suunnittelutavoitteet

Asemakaavan keskeisenä tavoitteena on mahdollistaa Ilmajoen Koskenkorvan alueelle noin 100 MW:n datakeskus sekä sen edellyttämä energia- ja tekninen infrastruktuuri. Kaavaratkaisulla

tavoitellaan toteuttamiskelpoista ja riittävän joustavaa kokonaisuutta, joka mahdollistaa datakeskuksen rakentamisen ja toiminnan kehittämisen ympäristöarvot ja muu maankäyttö huomioiden.

Asemakaavan suunnittelussa tavoitteena on erityisesti:

- mahdollistaa datakeskustoiminta ja sen edellyttämä infrastruktuuri, mukaan lukien tekniset, energia- ja varavoimajärjestelmät sekä tarvittavat sähkönsiirtoyhteydet;
- hyödyntää alueen energia-infrastruktuuria ja lähialueen energiantuotannon synergioita, erityisesti tuuli- ja aurinkovoimatuotantoa, sekä edistää uusiutuvan energian, energiavarastojen ja datakeskuksen hukkalämmön hyödyntämistä;
- järjestää alueen liikenne ja sisäiset yhteydet turvallisesti ja toimivasti, huomioiden erityisesti rakentamisen aikainen raskas liikenne ja pelastusyhteydet;
- yhteensovittaa datakeskustoiminta ympäröivän maankäytön ja ympäristöarvojen kanssa huomioiden lähialueen asutus, maa- ja metsätalous, luontoarvot, ekologiset yhteydet sekä pinta- ja pohjavedet ja hulevesien hallinta;
- ehkäistä ympäristö- ja turvallisuushaittoja sekä sovittaa mittakaavaltaan suuri rakentaminen ympäristöön, huomioiden erityisesti melu-, valaistus- ja maisemavaikutukset sekä varavoimajärjestelmiin ja polttoaineiden käsittelyyn liittyvät riskit; sekä
- vahvistaa Ilmajoen elinvoimaa ja investointiympäristöä mahdollistamalla merkittävä vihreään siirtymään, energiatehokkuuteen ja digitaaliseen infrastruktuuriin liittyvä investointi.

5. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

5.1. Asemakaavan suunnittelun tarve

Asemakaavan laatimisen tarve perustuu Ilmajoen Koskenkorvan alueelle suunniteltuun noin 100 MW:n datakeskushankkeeseen. Hanke sijoittuu noin 28 hehtaarin suuruiselle, nykyisin rakentamattomalle alueelle Salviannevan pohjoispuolelle. Alueella ei ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa.

Hankkeen mittakaava ja toiminnan erityispiirteet edellyttävät alueen yksityiskohtaista maankäytön suunnittelua. Asemakaavalla ratkaistaan datakeskusrakentamisen sijoittuminen ja laajuus sekä sen edellyttämät liikennejärjestelyt, sähkönsiirto ja muu tekninen infrastruktuuri. Samalla varmistetaan hankkeen yhteensovittaminen ympäröivän maankäytön kanssa sekä ympäristö-, vesitalous- ja turvallisuusvaikutusten riittävä huomioon ottaminen.

Koska alueella ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa, asemakaavaa laadittaessa otetaan AKL 54 §:n mukaisesti soveltuvin osin huomioon myös yleiskaavan sisältövaatimukset. Asemakaavoituksen yhteydessä tarkastellaan siten yksittäistä hankealuetta laajemmin muun muassa hankkeen suhdetta yhdyskuntarakenteeseen, liikenteeseen, energiahuoltoon, ympäristöarvoihin ja lähialueen muuhun maankäyttöön.

5.2. Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Asemakaavan laatiminen on käynnistynyt Greensky Data Oy:n aloitteesta. Yhtiö jätti kaavoitusaloitteen 5.3.2026, ja Ilmajoen kunnanhallitus päätti asemakaavoituksen käynnistämisestä 9.3.2026.

Asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) valmistui 21.4.2026. Kaavahankkeen aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu järjestettiin 5.5.2026, ja OAS oli julkisesti nähtävillä 17.6.–14.8.2026.

5.3. Osallistuminen suunnitteluun

Kaavaselostuksen liitteenä on osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), jota päivitetään tarvittaessa kaavaprosessin edetessä. OAS:ssa kuvataan tarkemmin kaavan osalliset, osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyt, kaavan käsittelyvaiheet ja tiedottaminen sekä viranomaisyhteistyön järjestäminen. Lisäksi OAS:ssa esitetään, miten ja missä vaiheissa osalliset voivat osallistua suunnitteluun ja antaa palautetta kaava-aineistosta.

6. ASEMAKAAVAN KUVAUS

6.1. Kaavan yleisrakenne

Kuva 16: Havainnekuva, etualalla viereisen aurinkovoimalan esimerkinomainen tekoäyllä tuotettu havainnollistus.

Asemakaavalla muodostetaan laaja teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue (T-1), joka on tarkoitettu ensisijaisesti datakeskustoimintaan ja siihen liittyviin toimintoihin. Lisäksi kaavassa osoitetaan suojaviheralue (EV) joka käsittää Kaupinkorventien. Kaavassa osoitetaan ohjeellisia hulevesien hallintaan varattuja alueita ja ajoyhteyksiä. Kaavaratkaisun lähtökohtana on mahdollistaa mittakaavaltaan suuren datakeskuskokonaisuuden vaiheittainen toteuttaminen ja samalla turvata riittävä joustavuus rakennusten, teknisten järjestelmien ja muun infrastruktuurin sekä datakeskustoimintoihin tukeutuvien pienimuotoisempien teollisuus- ja varastorakennusten tarkemmalle jatkosuunnittelulle.

Pääosa asemakaava-alueesta osoitetaan **yhtenä laajana T-1-korttelialueena**. Alueelle saa sijoittaa datakeskusrakennuksia sekä energiahuoltoa palvelevia rakennuksia ja laitteita. Lisäksi alueelle voidaan sijoittaa pienimuotoisempia datakeskuksen sivuvirtoja hyödyntäviä teollisuus- ja tuotantolaitoksia. Kaavaratkaisu mahdollistaa siten varsinaisen datakeskustoiminnan lisäksi sitä palvelevan energia- ja teknisen infrastruktuurin sekä datakeskuksen sivuvirtojen hyödyntämiseen perustuvien toimintojen sijoittumisen alueelle.

Kaavalla ei rajoiteta datakeskuksen enimmäistehoa. Kaavan tehokkuusluvusta juontuva rakennusoikeus, havainneaineisto ja maisemavaikutusten arvio on laadittu noin 200MW datakeskusta vastaavasti, eli kaavan puitteissa olisi mahdollista toteuttaa arvioitua laajempaa rakentamista: esimerkiksi vaiheittain toteutuva tehokkaampi datakeskus tai datakeskuksen sivuvirtoja eli hukkalämpöä hyödyntävää muuta tuotantotilaa. Kaavan lisäksi jatkosuunnittelun mahdollisuuksia ohjaa ympäristölainsäädäntö sekä käytettävissä oleva sähkön määrä.

6.2. Asemakaavan esitystapa

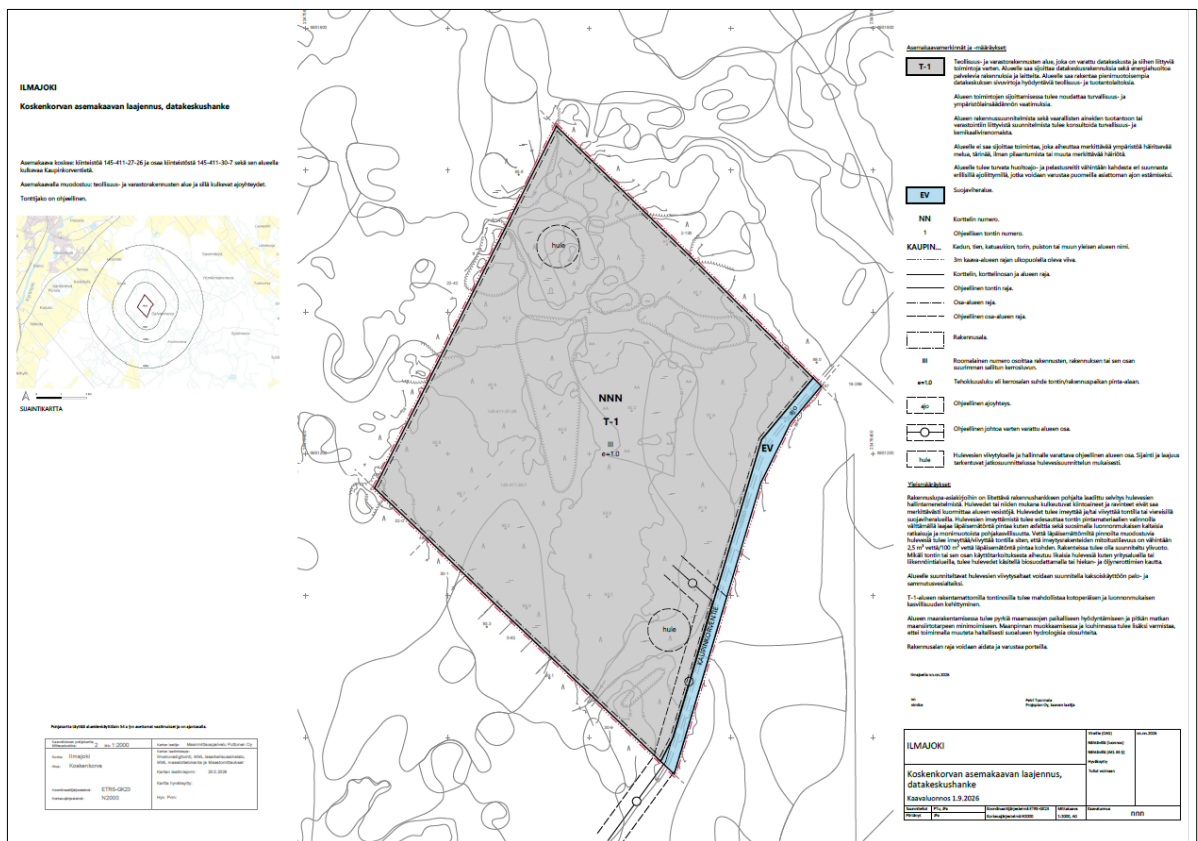
Asemakaavan esitystavassa hyödynnetään rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annetun lainsäädännön ja ympäristöministeriön asetuksen (311/2024) mahdollistamaa siirtymäaikaa. Kaavakartalla käytetään siten aiemman kaavamerkintäasetuksen mukaista esitystapaa.

6.3. Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue (T-1)

Datakeskuksen T-1-korttelialueelle osoitetaan tehokkuusluku **e=1,0** ja rakennusten suurimmaksi sallituksi kerrosluvuksi **III**. Kaavaratkaisu mahdollistaa siten mittakaavaltaan merkittävän datakeskuskokonaisuuden toteuttamisen. Korttelialueelle voidaan sijoittaa datakeskusrakennusten lisäksi energiahuoltoa palvelevia rakennuksia ja laitteita sekä pienimuotoisempia datakeskuksen sivuvirtoja hyödyntäviä teollisuus- ja tuotantolaitoksia. Kaava mahdollistaa siten datakeskustoiminnan edellyttämän energia- ja teknisen infrastruktuurin sijoittamisen alueelle. Tarkemmat tekniset ratkaisut määräytyvät hankkeen jatkosuunnittelussa.

Rakentaminen keskitetään kaavassa osoitetulle rakennusalueelle. Rakennusala voidaan aidata ja varustaa porteilla. Pysäköinti ja muut korttelialueen sisäiset järjestelyt ratkaistaan tarkemmin jatkosuunnittelussa datakeskustoiminnan tarpeiden mukaisesti.

Toimintojen sijoittamisessa tulee noudattaa turvallisuus- ja ympäristölainsäädännön vaatimuksia. Korttelialueelle ei saa sijoittaa toimintaa, joka aiheuttaa merkittävää ympäristöä häiritsevää melua, tärinää, ilman pilaantumista tai muuta merkittävää häiriötä. Rakennussuunnitelmista sekä vaarallisten aineiden tuotantoon tai varastointiin liittyvistä suunnitelmista tulee konsultoida turvallisuus- ja kemikaaliviranomaista. Lisäksi alueelle tulee turvata huoltoajo- ja pelastusreitit vähintään kahdesta eri suunnasta erillisillä ajoliittymillä.

Kuva 17: Ote kaavaluonnoskartasta.

6.4. Liikenne ja alueen sisäiset yhteydet

Datakeskusalueen liikenne tukeutuu Kaupinkorventiehen ja sen kautta Varpahaiskyläntielle sekä edelleen ympäröivään tieverkkoon. Kaupinkorventie on osoitettu asemakaavassa ajoyhteytenä. Alueen liikennejärjestelyissä huomioidaan datakeskuksen toiminnan edellyttämät huolto-, tavara-, työpaikka- ja pelastusliikenteen yhteydet sekä rakentamisvaiheen raskas liikenne.

Alueen saavutettavuuden ja toimintavarmuuden turvaamiseksi huolto- ja pelastusliikenteelle järjestetään yhteydet vähintään kahdesta eri suunnasta erillisten ajoliittymien kautta. Kaupinkorventien yhteyttä voidaan täydentää esimerkiksi Lahdentien suunnalta idästä tai Levottomanmäen suunnalta lännestä. Mahdollisista yksityisteiden käytöstä neuvotellaan erikseen maanomistajien kanssa. Liittymät voidaan tarvittaessa varustaa puomeilla tai muilla kulunvalvontajärjestelmillä siten, että kaavassa osoitettujen kulkuyhteyksien toimivuus säilyy.

Asemakaavoituksen yhteydessä laaditaan liikenneselvitys, jossa tarkastellaan sekä rakentamisen että datakeskuksen toiminnan aikaisia liikennemääriä ja liikenteen suuntautumista. Erityistä huomiota kiinnitetään rakentamisvaiheen raskaan liikenteen vaikutuksiin, Varpahaiskyläntien ja muiden alueelle johtavien yhteyksien toimivuuteen ja mahdollisiin parantamistarpeisiin, liittymien toimivuuteen sekä liikenneturvallisuuteen. Selvityksen perusteella tarkennetaan tarvittavat liikennejärjestelyt sekä pysäköinnin mitoitus ja sijoittuminen.

Liikennejärjestelyjen tavoitteena on varmistaa alueen turvallinen ja toimiva saavutettavuus hankkeen eri vaiheissa. Samalla turvataan alueen nykyisten kulkuyhteyksien jatkuvuus ja pyritään

ehkäisemään erityisesti rakentamisvaiheen liikenteestä ympäröivälle asutukselle ja muulle maankäytölle aiheutuvia haittoja.

6.5. Kunnallistekniikka

Kaava mahdollistaa tarvittaessa paikallisen vedenkäsittely- tai vedenpuhdistusratkaisun toteuttamisen datakeskuksen tarpeisiin. Jatkosuunnittelussa tarkennetaan alueen vesihuollon tekniset ratkaisut sekä arvioidaan jätevesiviemäröinnin tarve ja toteuttamistapa.

Alustavan tarkastelun perusteella alueen vesihuoltoyhteys toteutettaisiin Kaupinkorventien ja Varpahaiskyläntien kautta. Sähkön siirto alueelle on puolestaan tarkoitus järjestää suurjänniteyhteydellä Kaupinkorventien suunnasta. Sähkön siirtoa varten muodostettava johtovaraus voisi palvella datakeskuksen lisäksi viereistä aurinkovoimahankeä.

Sähkön siirron ja kunnallistekniikan järjestämistä selvitetään kaavaprosessin aikana erillisellä suunnittelulla. Lopulliset linjaukset, tilavaraukset ja tekniset ratkaisut tarkentuvat hankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä.

Kaavassa Kaupinkorventien yhteyteen on osoitettu informatiivinen yhteinen johtokäytävä, jolla varaudutaan sähkön siirron ja muun kunnallistekniikan sijoittamiseen. Merkintä osoittaa yhteystarpeen yleisperiaatteen, eikä se määritä johtojen lopullista sijaintia tai teknistä toteutustapaa.

Kuva 18: Alustava suunnitelma sähköverkon ja kunnallistekniikan linjauksista. Vesihuolto (keltainen) ja sähköverkko (oranssi) sijoittuisivat Kaupinkorventien yhteyteen. Sähköverkon johtovaraus palvelisi myös viereistä aurinkovoimahankeä.

6.6. Hulevesien ja jätevesien hallinta, vesihuolto

Hulevesien hallinta muodostaa keskeisen osan kaavaratkaisua. Datakeskusalueelle muodostuu rakennusten, liikennealueiden ja muiden rakenteiden toteuttamisen seurauksena laajoja vettä läpäisemättömiä pintoja. Tämän vuoksi kaavassa osoitetaan ohjeellisia hulevesien viivytykselle ja

hallinnalle tarkoitettuja alueita. Niiden tarkempi sijainti, laajuus ja mitoitus ratkaistaan jatkosuunnittelussa hulevesisuunnitelman perusteella.

Kaavassa osoitetut hulevesien viivytysaltaat voidaan suunnitella myös kaksoiskäyttöön palo- ja sammutusvesialtaiksi. Ratkaisu tukee suuren datakeskusalueen palo- ja pelastusturvallisuutta.

Hulevedet tulee ensisijaisesti imeyttää ja/tai viivyttää korttelialueella. Kaavamääräyksillä pyritään säilyttämään mahdollisimman paljon vettä läpäiseviä pintoja sekä suosimaan luonnonmukaisia hulevesien hallintaratkaisuja. Liikennöidyltä tai muilta mahdollisesti likaantuneita hulevesiä muodostavilta alueilta vedet tulee tarvittaessa käsitellä biosuodatuksella tai hiekan- ja öljynerotuksella ennen niiden johtamista eteenpäin.

6.7. Luontoarvot

Suunnittelualue on nykytilanteessa pääosin rakentamatonta metsätalousaluetta. Alue sijoittuu taa-jamarakenteen ulkopuolelle Santavuoren tuulivoimapuiston yhteyteen. Lähiympäristössä on siten jo energiantuotantoon liittyvää maankäyttöä, tiestöä ja muuta infrastruktuuria. Alueen pohjoispuolelle suunnitellaan lisäksi aurinkovoimatuotantoa.

Käytettävissä olevien lähtötietojen perusteella suunnittelualueelle ei sijoitu luonnonsuojelualueita tai Natura 2000 -verkostoon kuuluvia alueita. Alueen luonnonympäristö muodostuu pääosin talouskäytössä olevista metsäalueista. Alueella ja sen lähiympäristössä aikaisemmin laadittuja luontoa koskevia selvityksiä ja paikkatietoaineistoja hyödynnetään asemakaavan lähtötietoina soveltuvien osien.

Asemakaavaa varten laaditaan erillinen luontoselvitys, jossa suunnittelualueen luonnonympäristön nykytila ja mahdolliset huomionarvoiset luontoarvot selvitetään maastotutkimuksin. Selvityksessä tarkastellaan erityisesti alueen kasvillisuutta ja luontotyyppejä sekä suojeltujen ja huomionarvoisten lajien mahdollisia elinympäristöjä. Selvityksen perusteella arvioidaan mahdolliset tarpeet arvokkaiden luontokohteiden säilyttämiseen, kaavalliseen osoittamiseen tai muihin haitallisia vaikutuksia lieventäviin ratkaisuihin.

Luontoselvityksen tulokset otetaan huomioon kaavaratkaisun jatkosuunnittelussa ja vaikutusten arvioinnissa. Samalla tarkastellaan datakeskushankkeen mahdollisia yhteisvaikutuksia ympäröivän energiantuotannon ja muun maankäytön kanssa erityisesti luonnon monimuotoisuuden ja ekologisten yhteyksien näkökulmasta.

6.8. Turvallisuus

Datakeskuksen mittakaava ja toiminnan edellyttämät tekniset järjestelmät on huomioitu kaavamääräyksissä.

Turvallisuussuunnittelussa huomioidaan erityisesti varavoimajärjestelmät, mahdolliset energiavarastot, polttoaineiden ja muiden vaarallisten aineiden varastointi ja käsittely sekä pelastustoiminnan edellyttämät yhteydet. Rakennussuunnitelmista sekä vaarallisten aineiden tuotantoon tai varastointiin liittyvistä ratkaisuista tulee konsultoida turvallisuus- ja kemikaaliviranomaista. Alueelle osoitettavat kaksi toisistaan riippumatonta huolto- ja pelastusyhteyttä sekä mahdollisuus hyödyntää hulevesialtaita sammutusvesivarastoina tukevat alueen häiriö- ja poikkeustilanteisiin varautumista.

Onnettomuus- ja palotilanteissa muodostuvien sammutusjätevesien hallintaan varaudutaan hankkeen jatkosuunnittelussa. Polttoaineiden, kemikaalien, energiavarastojen ja varavoimajärjestelmien mahdollisiin vuoto- ja palotilanteisiin liittyvät ympäristöriskit hallitaan teknisin ratkaisuin, kuten suoja-aitain, erotinjärjestelmin, sulkurakentein ja sammutusjätevesien hallintajärjestelyin. Tarkemmat ratkaisut määritellään hankkeen teknisessä suunnittelussa ja lupamenettelyissä.

6.9. Asemakaava-alueen suhde viereisiin energiantuotantoalueisiin

Datakeskuksen asemakaavan lähelle sijoittuu nykyinen tuulivoimatuotantoalue sekä vireillä oleva aurinkovoimalahanke. Datakeskus ja voimalat ovat erillisiä hankkeita, mutta niiden sijoittuminen lähekkäin muodostaa alueelle merkittävän energiantuotannon ja -kulutuksen kokonaisuuden.

Kuva 19: Havainnekuva asemakaavasta, tuulivoimaloista ja viereisistä suunnitelluista aurinkovoimaloista.

Hankkeiden lähekkäinen sijainti tukee kehittymistä uusiutuvan energiantuotannon ja energiantensiivisen elinkeinotoiminnan kokonaisuutena. Datakeskus muodostaa suuren ja suhteellisen tasaisen sähkönkulutuskohteen viereisten aurinkovoima-alueiden tuottaessa uusiutuvaa sähköenergiaa. Alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat lisäksi kantaverkkoyhteydet. Datakeskus voidaan siten sijoittaa olemassa olevan ja kehittyvän energiainfrastruktuurin yhteyteen ilman tarvetta muodostaa kokonaan uutta energiainfrastruktuurin keskittymää.

Asemakaavan suunnittelussa huomioidaan datakeskuksen ja ympäröivien energiahankkeiden yhteisvaikutukset. Tarkastelussa korostuvat erityisesti liikenne ja tieyhteydet, sähkönsiirto, maisema, luonnonympäristö, vesitalous ja hulevedet sekä rakentamisen aikaiset vaikutukset.

Hankkeiden yhteensovittamisessa keskeisiä ovat myös alueen tie- ja huoltoyhteydet. Datakeskusalueen liikenne tukeutuu Kaupinkorventiehen sekä Varpahaiskyläntiehen. Lisäksi datakeskuksen toissijainen liikennöintiyhteys voidaan toteuttaa tulevan aurinkovoimalan suunnalta ja Lahden tieltä. Mahdollisista yksityisteiden käytöstä neuvotellaan erikseen maanomistajien kanssa.

Kokonaisuutena asemakaava mahdollistaa datakeskuksen sijoittumisen kantaverkon ja uusiutuvan energiantuotannon läheisyyteen. Näin energiantuotanto, sähkönkulutus ja niitä palveleva energiainfrastrukturi sijoittuvat maantieteellisesti lähelle toisiaan. Asemakaavalla ei kuitenkaan ratkaista viereisten aurinkovoimahankkeiden toteuttamista, vaan niiden toteuttamisedellytykset ja vaikutukset on arvioitu niiden omissa suunnittelu- ja lupamenettelyissä.

6.10. Mitoitus

Asemakaava-alueen kokonaispinta-ala on noin **29,03 hehtaaria**. Alueesta pääosa, noin **28,03 ha**, osoitetaan datakeskustoiminnan teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (T-1).

T-1-korttelialueen tehokkuusluvaksi osoitetaan **e=1,0**, jolloin noin 28,03 hehtaarin korttelialueen laskennallinen rakennusoikeus on noin **280 300 k-m²**. Rakennusten suurin sallittu kerrosluku on III. Rakennusoikeus mahdollistaa datakeskusrakennusten sekä energiahuoltoa palvelevien rakennusten ja laitteiden sekä pienimuotoisempien datakeskuksen sivuvirtoja hyödyntävien teollisuus- ja tuotantolaitosten toteuttamisen.

Kaavassa osoitettu rakennusoikeus on mitoitettu joustavaksi, eikä sen arvioida välttämättä toteutuvan kokonaisuudessaan. Kaavan vaikutusten arviointi tehdään kuitenkin kaavan mahdollistaman enimmäisrakennusoikeuden ja sitä vastaavan maankäytön perusteella, jotta kaavan mahdollistamat enimmäisvaikutukset tulevat riittävästi arvioiduiksi.

Datakeskusalueen lopullinen rakentamisen määrä ja sijoittuminen tarkentuvat hankkeen vaiheittaisen toteutuksen, teknisten ratkaisujen sekä turvallisuuden, hulevesien hallinnan, liikenteen ja muiden tilavarausten perusteella. Korttelialueelle jää rakentamisen ulkopuolisia alueita muun muassa puustoisina säilytettäviä ja istutettavia alueen osia, hulevesien hallintaa sekä sisäisiä huolto- ja pelastusyhteyksiä varten.

EV-alueen eli Kaupinkorventielle varatun alueen laajuus on **1,01ha**. Alueen ajoyhteys on osoitettu ohjeellisenä ja se voi palvella alueen sisältä kaikkiin suuntiin, eli liittyminen datakeskusalueelle on joustavasti suunniteltavissa.

7. YLEISKAAVAN SISÄLTÖVAATIMUKSET

7.1. Arvioinnin lähtökohdat

Suunnittelualueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa, vaan alueen maankäyttöä ohjaa yleispiirteisellä tasolla Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava. Asemakaava laaditaan siten yleiskaavoittamattomalle alueelle. Alueidenkäyttölain 54 §:n mukaisesti asemakaavaa laadittaessa on tällöin otettava soveltuvien osin huomioon myös yleiskaavan sisältövaatimukset (AKL 39 §).

Yleiskaavan sisältövaatimukset koskevat muun muassa yhdyskuntarakenteen toimivuutta, liikenteen ja teknisen huollon järjestämistä, elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä, ympäristöhaittojen vähentämistä sekä maisema-, luonto- ja kulttuuriympäristöarvojen huomioon ottamista. **Yleiskaavan sisältövaatimusten täyttymistä on arvioitu osana asemakaavan vaikutusten arviointia**, jossa on tarkasteltu kaavaratkaisun vaikutuksia ja niiden lieventämistä näiden vaatimusten näkökulmasta suunnittelun tarkoitus ja asemakaavan tarkkuustaso huomioon ottaen.

Asemakaavan voidaan alustavasti arvioida täyttävän yleiskaavan sisältövaatimukset soveltuvien osin. Datakeskuksen sijoittuminen vahvan kantaverkon ja uusiutuvan energiantuotannon läheisyyteen, etäälle tiiviistä asutuksesta ja olemassa olevan tieverkon yhteyteen on toiminnan erityisvaatimusten näkökulmasta perusteltua ja tukee samalla Etelä-Pohjanmaan energia-, elinkeino- ja vihreän siirtymän tavoitteita.

Yleiskaavan sisältövaatimukset ovat ohjanneet rakentamisen sijoittumista sekä haitallisten vaikutusten ehkäisemistä ja lieventämistä koskevia ratkaisuja. Keskeisiä reunaehdoja ovat ekologisten yhteyksien säilyttäminen, liikenteen turvallinen järjestäminen sekä maisema- ja muiden ympäristövaikutusten hallinta.

Koska datakeskus sijoittuu osaksi laajempaa energia- ja infrastruktuurikonaisuutta, myös yhteisvaikutukset erityisesti ekologiseen verkostoon, vesitalouteen, maisemaan, liikenteeseen ja virkistykäyttöön otetaan huomioon.

Arviointia ja tarvittavia lieventämistoimia tarkennetaan kaavaprosessin aikana valmistuvien selvitysten perusteella kaavaehdotukseen.

8. ASEMAKAAVAN VAIKUTUKSET

8.1. Vaikutusten arvioinnin lähtökohdat ja menetelmät

Asemakaavan vaikutusten arviointi perustuu alueidenkäyttölain 9 §:ään ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:ään. Kaavaa laadittaessa selvitetään tarpeellisessa määrin kaavan toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön, maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon, kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin, alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen ja liikenteeseen sekä maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön.

Vaikutuksia tarkastellaan kaava-aluetta laajemmalla alueella siinä laajuudessa kuin kaavan toteuttamisella voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. Erityistä huomiota kiinnitetään datakeskuksen suuren mittakaavan, energiantensiivisyyden sekä alueen muiden vireillä olevien energia- ja teollisuushankkeiden aiheuttamiin yhteisvaikutuksiin.

Arviointi perustuu kaava-aineistoon, maastokäynteihin, laadittuihin ja valmisteilla oleviin erilliselvikyksiin, aurinkovoimahankkeen kaava- ja rakennuslupa-aineistoon sekä sen yhteydessä laadittuihin selvityksiin. Arvioinnissa hyödynnetään lisäksi osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatua palautetta sekä aloitusvaiheen viranomaisneuvottelussa 5.5.2026 esille nousseita selvitys- ja arviointitarpeita.

Kaavaluonnosvaiheen vaikutusten arviointi on osin alustava. Arviointia täydennetään kaavaprosessin aikana valmistuvien luonto-, hulevesi-, liikenne-, melu-, ilmasto- ja muiden tarvittavien selvitysten sekä viranomaisilta ja osallisilta saatavan palautteen perusteella.

8.2. Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen

Hanke sijoittuu taajaman ulkopuolelle pääosin rakentamattomalle alueelle, jossa yhdyskuntarakenne on väljää ja asutus vähäistä. Uuden laajan rakentamisalueen toteuttaminen laajentaa ja

osaltaan hajauttaa nykyistä yhdyskuntarakennetta. Sijainti on kuitenkin hankkeen erityispiirteet huomioon ottaen perusteltu, sillä datakeskus edellyttää laajaa yhtenäistä aluetta, riittävää etäisyyttä häiriöille herkistä toiminnoista sekä vahvan sähköverkon ja muun energiainfrastruktuurin läheisyyttä. Hanke ei myöskään synnytä merkittävää uutta asuin- tai palvelurakentamisen tarvetta. Yhdyskuntarakenteen laajenemisen haittoja vähentää lisäksi tukeutuminen olemassa olevaan ja alueelle kehittyvään energia- ja liikenneinfrastruktuuriin.

Alueen sijaintia puoltaa erityisesti sen kytkeytyminen olemassa olevaan energiainfrastruktuuriin. Länsipuolella oleva tuulivoimatuotannon alue sekä kaakkoispuolelle sijoittuva aurinkovoimahanke vahvistavat alueen luonnetta energia- ja vihreän siirtymän toimintojen keskittymänä. Kytkös sähköasemaan ja kantaverkkoyhteydet sijaitsevat alueen läheisyydessä.

Kaava muuttaa kuitenkin nykyistä metsävaltaista maankäyttörakennetta paikallisesti alueellaan. Vaikutus korostuu, kun huomioidaan laajemmalle alueelle sijoittuvat aurinkovoima- ja muut energiahankkeet.

8.3. Vaikutukset maa- ja kallioperään sekä massatalouteen

Datakeskuksen toteuttaminen edellyttää laajoja rakennus-, piha-, liikenne- ja teknisen huollon alueita. Nykyistä maanpintaa joudutaan rakentamisen yhteydessä muokkaamaan, tasaamaan ja paikoin mahdollisesti louhimaan. Vaikutukset maa- ja kallioperään kohdistuvat ensisijaisesti T-1-korttelialueelle ja ovat rakentamisen jälkeen pääosin pysyviä.

Määräyksen mukaan alueen maarakentamisessa tulee pyrkiä maamassojen paikalliseen hyödyntämiseen ja pitkän matkan maansiirtotarpeen minimoimiseen.

Hankkeen suuri mittakaava korostaa massatalouden merkitystä. Rakennusten ja piha-alueiden tasaustarpeet, mahdollinen louhinta sekä leikkaus- ja täyttömassojen määrä voivat muodostaa merkittävän osan rakentamisen ympäristö- ja ilmastovaikutuksista, mikäli maa- ja kiviaineksia joudutaan kuljettamaan paljon alueen ulkopuolelle.

Kaavatyössä laaditaan rakennettavuuteen ja alustavaan tasaussuunnitteluun perustuva massatasa-painotarkastelu. Tavoitteena on mahdollisuuksien mukaan hyödyntää alueella syntyvät maa- ja kiviainekset alueen sisäisessä rakentamisessa ja minimoida sekä pois kuljetettavien että alueelle tuotavien massojen määrä.

Kaavaluonnokseen laaditun alustavan tasaussuunnittelun perusteella maa-aines voidaan pääsääntöisesti hyödyntää alueen sisällä, koska korkeusasemat ovat erittäin tasaiset ja maa-aines on moreenia ja kalliomaata.

8.4. Vaikutukset pinta- ja pohjavesiin sekä hulevesiin

Kaava-alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Datakeskuksen rakentamisella ei siten lähtökohtaisesti arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia vedenhankinnan kannalta tärkeisiin pohjavesialueisiin. Mahdolliset vaikutukset paikalliseen pohjaveden muodostumiseen ja virtaussuuntiin arvioidaan tarkemmin rakennettavuus- ja hulevesisuunnittelun yhteydessä.

Pintavesivaikutukset muodostavat kaavan kannalta keskeisen arvioitavan vaikutuksen. Datakeskuksen rakennukset, huolto- ja liikennealueet sekä muut vettä läpäisemättömät pinnat lisäävät

muodostuvien hulevesien määrää ja voivat nopeuttaa valuntaa. Rakentamisen aikana maanrakennus voi lisäksi lisätä kiintoaine- ja ravinnekuormitusta.

Hulevesiä tulee ensisijaisesti imeyttää ja viivyttaa korttelialueella. Mahdollisesti likaantuvilta liikenne- ja teknisiltä alueilta muodostuvat hulevedet käsitellään ennen niiden johtamista ympäristöön.

Kaavaehdotusvaiheessa arviointia täydennetään valmistuvan hulevesi- ja vesienhallintaselvityksen perusteella ja kaavamääräyksiä tarkennetaan tarvittaessa.

8.5. Vaikutukset luontoon ja luonnon monimuotoisuuteen, eläimistöön ja ekologisiin yhteyksiin

Kaavan merkittävin suora luontovaikutus aiheutuu nykyisen metsäalueen muuttumisesta rakennetuksi datakeskusalueeksi. T-1-korttelialueen toteuttaminen merkitsee puuston ja muun kasvillisuuden poistumista suurelta osalta rakentamisaluetta sekä nykyisten elinympäristöjen vähenemistä.

Kaava-alueen metsät ovat pääosin metsätalouskäytössä, mutta hankkeen luontovaikutuksia ei voida arvioida pelkästään yksittäisten arvokkaiden luontokohteiden perusteella. Alueen suuren koon vuoksi arvioinnissa tarkastellaan myös ekologista kytkeytyneisyyttä, elinympäristöjen pirstoutumista ja reunavaikutuksia.

Datakeskuksen toteutuminen muuttaa laajan nykyisen metsäalueen rakennettuun käyttöön ja alue aidataan. Tämä vähentää eläinten käytettävissä olevaa elinympäristöä ja voi muuttaa niiden liikkumisreittejä. Vaikutusten merkitys riippuu erityisesti siitä, sijoittuuko alueelle tai sen kautta nykyisin merkittäviä ekologisia yhteyksiä tai lajien kulkureittejä. Kaava-alueen jokaiselle sivulle jää reilusti nykyistä metsäaluetta.

Yhteisvaikutukset ekologiseen verkostoon: Myös suunnitellun aurinkovoimalan puolelle, Kaupinkorventien kaakkoissivustalle, jää metsäkaistale ja eläimistö voi kiertää aidatun alueen ympäri metsässä. Suunnitellut aurinkovoimalat tulevat sijoittumaan pääosin turvetuotantoalueille/soille ja niiden väliin sijoittuu vastaavia metsäisiä kaistaleita. Kokonaisuudessaan alueesta muodostuisi ekologisia yhteyksiä pirstova aidattujen alueiden nauha, jonka läpäisevät metsäkaistaleet mahdollistavat kuitenkin ekologisten yhteyksien jatkuvuuden. Kokonaisuudella on siten hallittu paikallinen yhteisvaikutus ekologisiin yhteyksiin.

Asemakaava-alueelta laadittavan luontoselvityksen perusteella vaikutusten arviointia täydennetään ja tarvittaessa kaavaratkaisua tarkistetaan arvokkaiden luontokohteiden ja ekologisten yhteyksien turvaamiseksi.

8.6. Vaikutukset maa- ja metsätalouteen sekä luonnonvaroihin

Kaavan toteuttamisen seurauksena noin 28 ha nykyistä pääosin metsätalouskäytössä olevaa aluetta muuttuu datakeskustoiminnan käyttöön. Tältä osin metsätalouskäyttö lakkaa pysyvästi. Lisäksi rakentamisen reunavaikutukset voivat paikallisesti vaikuttaa ympäröivien metsäalueiden olosuhteisiin.

Metsätaloudelliset yhteisvaikutukset viereisen aurinkovoimahankkeen kanssa ovat rajoitettuja, sillä aurinkovoimahanke sijoittuisi pääosin turvetuotanto/suoalueille. Hankkeilla voi olla

yhteisvaikutuksia metsätalouden käyttämän reitistön muodostumiseen jatkossa. Tällä asemakaavaratkaisulla ei itsessään ole vaikutusta reitistöön, sillä nykyinen tie säilyy.

Kaavan toteuttamisessa tarvitaan huomattavia määriä rakentamisen materiaaleja. Luonnonvarojen käyttöä voidaan vähentää tehokkaalla massatasapainolla, alueella syntyvien louhe- ja maamassojen hyödyntämisellä sekä rakennusmateriaalien resurssitehokkaalla käytöllä. Näitä vaikutuksia ja vaikutusten lieventämiskeinoja tarkennetaan kaavasuunnittelun edetessä.

8.7. Vaikutukset liikenteeseen ja liikenneturvallisuuteen

Datakeskuksen liikennevaikutukset poikkeavat merkittävästi rakentamis- ja toimintavaiheessa. Rakentamisvaiheessa alueelle suuntautuu runsaasti raskasta liikennettä, joka liittyy maanrakennukseen, rakennusmateriaalien kuljetuksiin, mahdollisiin louhe- ja maamassakuljetuksiin sekä teknisten laitteiden toimituksiin. Käytön aikainen liikenne muodostuu pääasiassa henkilöstö-, huolto-, tavara- ja polttoainekuljetuksista ja on rakentamisvaiheeseen verrattuna vähäisempää.

Alueen liikenne tukeutuu Kaupinkorventiehen ja edelleen Varpahaiskyläntiehen sekä seudulliseen päätieverkkoon. Hankesuunnittelussa kiinnitetään huomiota Kaupinkorventien leveyteen, kantavuuteen ja muiden käyttäjien tarpeisiin.

Yhteisvaikutusten kannalta keskeistä on tarkastella datakeskuksen rakentamisen ajoittumista suhteessa aurinkovoimahankkeisiin, voimajohtojen rakentamiseen ja muihin lähialueen hankkeisiin. Useiden suurhankkeiden samanaikainen rakentaminen voi lisätä raskasta liikennettä paikallisesti merkittävästi.

Liikennevaikutusten arviointi täydennetään kaavaehdotusvaiheeseen mennessä valmistuvan liikenneselvityksen perusteella. Hankkeen jatkosuunnittelussa arvioidaan myös nykyisen tieverkon rakenteellinen soveltuvuus datakeskuksen rakentamis- ja toimintavaiheen liikenteelle sekä mahdolliset vahvistamis-, leventämis- ja päällystämistarpeet.

8.8. Meluvaikutukset

Datakeskuksen toiminnasta aiheutuu jatkuvaa teknistä melua erityisesti jäähdytys- ja ilmanvaihtolaitteista, muuntajista ja muusta teknisestä infrastruktuurista. Lisäksi melua aiheuttavat liikenne ja huoltotoiminnot. Rakentamisvaiheen melu aiheutuu erityisesti maanrakennuksesta, mahdollisesta louhinnasta, työkoneista ja raskaasta liikenteestä. Poikkeustilanteessa merkittävä melulähde voi olla datakeskuksen varavoimajärjestelmä. Varavoimakoneita käytetään määrääjain koekäytöissä ja sähkökatkotilanteessa niitä voidaan käyttää yhtäaikaaisesti ja pitkäkestoisesti.

Koska kaava-alue sijoittuu yli 2 kilometrin etäisyydelle lähimmästä asutuksesta tai muusta herkästä maankäytöstä ja välissä oleva metsä vaimentaa melua laajuudella merkittävästi, toiminnoista ei arvioida kantautuvan huomioitavaa melua lukuun ottamatta rakennusvaiheen louhinta- ja liikennemelua.

Lähialueella paikallista melua voi muodostua muun muassa liikenteestä, kiviainestoinninnoista, turvetuotannosta ja muista energia- ja teollisuushankkeista.

Meluvaikutusten arviointia täydennetään kaavaehdotusvaiheeseen mennessä valmistuvan meluselvityksen perusteella.

8.9. Vaikutukset ilmanlaatuun

Datakeskuksen normaali toiminta ei itsessään aiheuta merkittäviä suoria ilmapäästöjä, sillä toiminta perustuu pääosin sähköenergian käyttöön eikä siihen normaalitilanteessa liity merkittäviä paikallisia polttoperäisiä päästölähteitä. Toimintavaiheen mahdollisia suoria ilmapäästöjä voi aiheutua lähinnä datakeskuksen varavoimajärjestelmien käytöstä. Varavoimajärjestelmän toteutustapa, kapasiteetti, käytettävä teknologia ja mahdolliset polttoaineet tarkentuvat hankkeen jatko-suunnittelussa. Varavoimaa käytetään lähtökohtaisesti sähköverkon häiriö- ja poikkeustilanteissa sekä järjestelmien toimintavarmuuden edellyttämässä koekäytöissä.

Normaalissa toimintatilanteessa varavoimajärjestelmien käyttö on vähäistä ja lyhytaikaista, minkä vuoksi myös niiden aiheuttamat ilmapäästöt jäävät lähtökohtaisesti vähäisiksi. Ilmanlaadun kannalta merkityksellisempi tilanne voi muodostua pitkäkestoisesta sähkökatkosta tai muusta poikkeustilanteesta, jossa varavoimaa joudutaan käyttämään tavanomaista pidempään.

Varavoimajärjestelmien tekniset ratkaisut sekä niiden mahdollisesti edellyttämät päästöjen hallintatoimenpiteet määritellään hankkeen jatko-suunnittelussa. Suunnittelussa huomioidaan voimassa oleva ympäristölainsäädäntö ja tarvittaessa arvioidaan tarkemmin päästöjen muodostumista ja leviämistä. Ratkaisut suunnitellaan siten, ettei toiminnasta aiheudu merkittävää haittaa lähiympäristön ilmanlaadulle tai lähimmille häiriintyvälle kohteille.

8.10. Vaikutukset maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön

Kaava mahdollistaa nykyiselle metsäalueelle mittavan rakennuskokonaisuuden toteuttamisen. Maisemavaikutuksia aiheuttavat rakennusten suuren mittakaavan lisäksi puuston poistuminen, tekniset rakenteet ja laitteistot, alueen valaistus sekä mahdollinen aitaaminen.

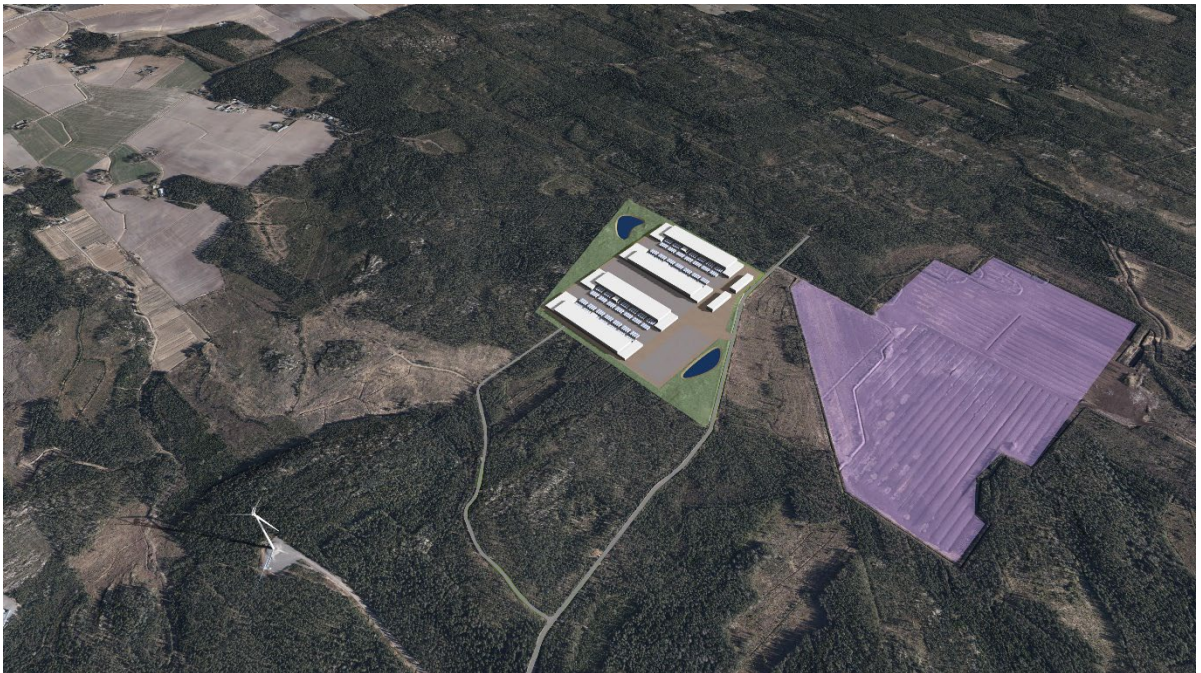
Nykyinen metsäinen ympäristö rajaa näkymiä tehokkaasti, minkä vuoksi datakeskuksen suorat näkymävaikutukset kohdistuvat Kaupinkorventielle sekä hankealueen välittömään lähiympäristöön, pääosin alle 200 metrin etäisyydelle.

Hankkeella ei arvioida olevan merkittäviä kaukomaisemaan kohdistuvia näkymävaikutuksia eikä vaikutuksia läheisten rakennettujen ympäristöjen tai peltomaisemien keskeisiin näkymiin tai maisemallisiin arvoihin. Ainoa huomioitava kaukomaiseman näkymävaikutus olisi mahdollisen yksittäisen korkeamman rakenteen kuten varavoimalan savupiipun näkyminen puustosilhuetin lomassa; tämä jäisi kuitenkin merkittävästi matalammaksi ja huomaamattommaksi kuin viereiset tuulivoimalat.

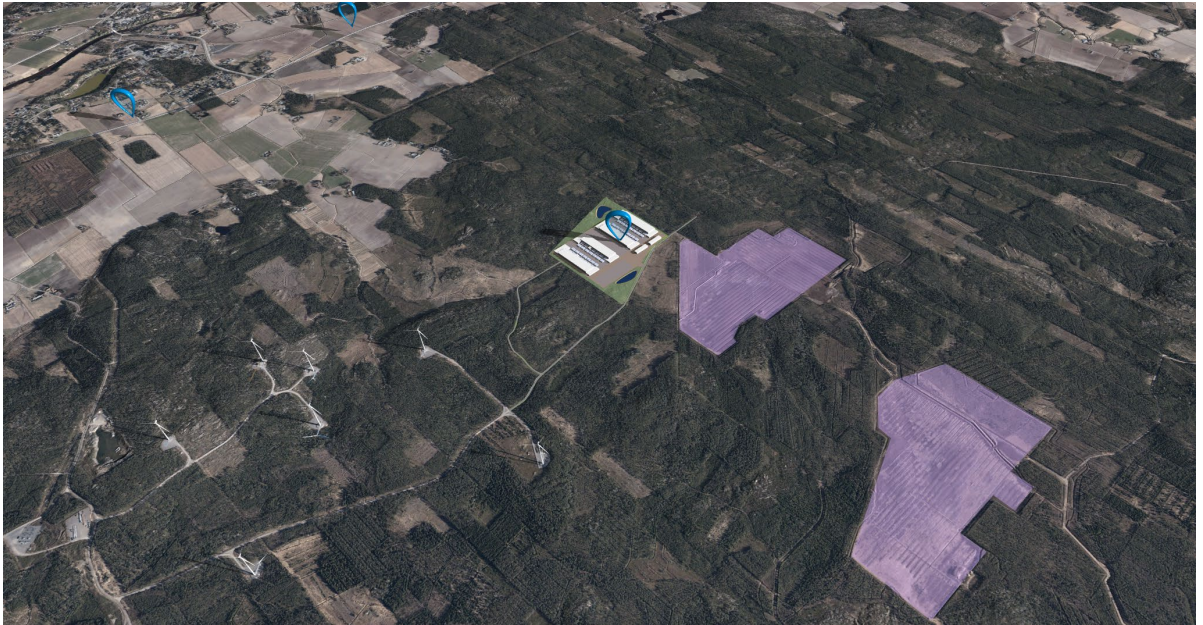
Datakeskuksen ja aurinkovoimahankkeen yhteisiä näkymävaikutuksia voi muodostua hankealueiden läheisillä metsäteillä, pääosin alle kilometrin etäisyydellä. Datakeskuksen osalta vaikutus näkyy näillä alueilla pääasiassa puuston silhuetin ja maiseman taustarakenteen muutoksena. Datakeskushankkeen osuus laajemman alueen yhteisistä näkymävaikutuksista arvioidaan vähäiseksi.

Kuva20: 3d-aluemalli, ortokuva. Viereiset aurinkovoimahankkeet esitetty suuntaa-antavasti violetilla.

Kuva21: 3d-aluemalli, viistokuva. Viereiset aurinkovoimahankkeet esitetty suuntaa-antavasti violetilla.

Kuva22: 3d-aluemalli, näkymätarkastelupisteet (siniset paikkamerkit kuvan vasemmassa ylä laidassa sekä datakeskusalueella).

Kuva23: 3d-aluemalli, näkymätarkastelu, etualalla Kurikantie. Tumma pistepilvi (MML) osoittaa puuston korkeusaseman ja sininen paikkamerkki datakeskuksen hankealuetta. Hanke ei näy länsipuolisille peltoalueille tai kyliin, lukuun ottamatta mahdollista korkeampaa rakennetta kuten varavoimalaitoksen savupiippua. Myöskään puustosilhetin muutoksen ei arvioida näkyvän muutoin kuin paikoittain.

8.11. Vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön

Suunnittelualueella ei Museoviraston muinaisjäännösrekisterin perusteella sijaitse tunnettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita. Myöskään alueen välittömästä lähiympäristöstä ei tunneta kohteita, joiden voitaisiin arvioida rajoittavan kaavan mukaista maankäyttöä.

Aluetta ei tiettävästi ole aikaisemmin arkeologisesti inventoitu, mutta Seinäjoen museon arvion mukaan aluetta ei voida pitää erityisen potentiaalisena esihistoriallisten tai historiallisen ajan arkeologisten kohteiden esiintymisen kannalta.

Hankkeen ja siihen liittyvien teknisten yhteyksien, kuten sähkö- ja vesihuoltolinjojen, arkeologisen inventoinnin tarve arvioidaan suunnittelun tarkentuessa.

Käytettävissä olevien lähtötietojen perusteella asemakaavalla ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön. Arviointia täydennetään tarvittaessa teknisten yhteyksien ja muiden rakentamisalueiden tarkentuessa.

8.12. Vaikutukset ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen ja virkistykseen

Suunnittelualueella ei sijaitse vakituista tai loma-asutusta. Lähiympäristön asutus on harvaa ja sijoittuu pääosin tieverkoston varsille sekä olemassa olevan maaseutasutuksen yhteyteen. Asutus painottuu erityisesti suunnittelualueen länsipuolelle, ja lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin kahden kilometrin etäisyydellä asemakaavoitettavasta alueesta.

Lomarakennuksia on suunnittelualueen ympäristössä vakituiseen asutukseen verrattuna vähän. Ne sijoittuvat pääosin yksittäisinä kohteina muun asutuksen lomaan, eikä suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä ole merkittävää vapaa-ajanasutuksen keskittymää.

Datakeskuksen sijoittuminen etäälle tiiviistä asutuksesta vähentää melusta, valaistuksesta, liikenteestä ja muista ympäristöhäiriöistä laajalle asukasmäärälle aiheutuvia vaikutuksia. Lähimpiin asuin- ja lomarakennuksiin kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu kuitenkin erikseen erityisesti melun, valaistuksen, liikenteen, maisemavaikutusten ja turvallisuuden näkökulmasta.

Suunnittelualue on nykytilanteessa pääosin metsäaluetta, jota voidaan käyttää jokaisenoikeuksien nojalla ulkoiluun, marjastukseen, sienestykseen ja muuhun luonnossa liikkumiseen. Datakeskusalueen rakentamisen ja aitaamisen myötä nykyiset virkistyskäyttömahdollisuudet poistuvat T-1-korttelialueelta. Vaikutus on paikallinen, ja ympäröiville alueille jää edelleen laajoja metsä- ja maaseutualueita vastaavaan käyttöön.

8.13. Vaikutukset metsästykseseen

Aluetta voidaan nykytilanteessa käyttää myös metsästykseseen. Datakeskusalueen rakentaminen ja aitaaminen poistaa metsästysmahdollisuuden varsinaiselta korttelialueelta ja vähentää paikallisesti käytettävissä olevan metsästysalueen pinta-alaa. Kaava ei kuitenkaan aiheuta rajoituksia asemakaava-alueen ulkopuolisten maa- ja metsätalousalueiden metsästyskäyttöön, eikä datakeskusalueen ympärille muodostu kaavaan perustuvaa erillistä suoja- tai varoaluetta. Metsästyksessä tulee normaalisti huomioida rakennukset, liikenne ja alueella liikkuvat ihmiset.

8.14. Valaistusvaikutukset

Datakeskusalueen turvallisuus ja ympärivuorokautinen käyttö edellyttävät alueen valaistusta. Valaistus voi muuttaa nykyisin pääosin valaisemattoman metsäalueen yömaisemaa ja aiheuttaa paikallista valohäiriötä lähialueen eläimistölle.

Vaikutuksia voidaan vähentää valaistuksen suunnittelulla, suuntaamalla valaisimet alueen sisälle ja alaspäin, rajoittamalla tarpeetonta ylöspäin suuntautuvaa valoa sekä hyödyntämällä puustoisia suojavyöhykkeitä.

Valaistusratkaisut tarkentuvat hankesuunnittelussa. Kaavaprosessin aikana arvioidaan tarve antaa valaistusta koskevia tarkempia kaavamääräyksiä.

8.15. Vaikutukset terveyteen, turvallisuuteen ja onnettomuusriskeihin

Datakeskustoiminnan turvallisuuskysymykset liittyvät erityisesti laajaan sähköinfrastruktuuriin, energiavarastoihin, varavoimajärjestelmiin, mahdollisiin vaarallisten aineiden varastoihin, polttoaineisiin sekä palo- ja pelastusturvallisuuteen.

Kaavamääräysten mukaan toiminta tulee suunnitella siten, ettei siitä aiheudu turvallisuus- tai terveysriskiä lähellä sijaitseville asuin- tai lomarakennuksille. Alueelle tulee järjestää huolto- ja pelastusreitit vähintään kahdesta eri suunnasta. Hulevesialtaita voidaan lisäksi suunnitella sammutusvesikäyttöön.

Varavoimajärjestelmän tekninen ratkaisu ei ole vielä tarkentunut. Kaavaprosessin aikana selvitetään generaattorien ja mahdollisten energiavarastojen määrä ja sijoittuminen, käytettävät polttoaineet ja niiden varastointimäärät sekä niiden vaikutus kaavaratkaisuun. Tarvittaessa käydään enakkoneuvottelut Tukesin ja pelastusviranomaisen kanssa.

Mahdollisiin palo- ja vuototilanteisiin liittyvät ympäristöriskit, mukaan lukien sammutusjätevesien hallinta, huomioidaan hankkeen teknisessä suunnittelussa. Tarvittavilla suojaus-, erotus- ja sulkuratkaisuilla ehkäistään haitallisten aineiden pääsyä maaperään, hulevesijärjestelmiin ja ympäröiviin pintavesiin.

Turvallisuusvaikutusten arviointia täydennetään tarvittaessa hankkeen teknisen suunnittelun edetessä.

8.16. Vaikutukset tekniseen huoltoon, sähköverkkoon ja energiahuoltoon

Datakeskus muodostaa toteutuessaan erittäin merkittävän uuden sähkönkulutuskohteen. Hankkeen enimmäistehoksi on alustavasti arvioitu noin 100 MW. Asemakaavan viitesuunnitelmassa esitetyn massoitellun ja tehokkuusluvun mahdollistama maksimiteho olisi teoriassa noin 200 MW.

Hankkeen keskeinen sijaintitekijä on sähköaseman ja kantaverkon läheisyys. Alueella on jo nykyisin runsaasti energiainfrastruktuuria. Lisäksi alueelle ja sen läheisyyteen suunnitellaan uusia uusiutuvan energian tuotantohankkeita ja sähkönsiirtoyhteyksiä.

Datakeskuksen sijoittuminen sähköaseman läheisyyteen mahdollistaa sähkönsiirron toteuttamisen suhteellisen lyhyillä uusilla yhteyksillä. Samalla suunnittelussa tulee varmistaa, etteivät datakeskuksen yhteydet estä tai vaikeuta muiden sähköasemaan liittyvien hankkeiden toteuttamista tai sähköverkon kehittämistä.

Datakeskuksen mahdolliset vaikutukset sähköverkon kapasiteettiin, liittymisratkaisuun ja alueen muihin sähkönsiirtotarpeisiin tarkentuvat yhteistyössä Fingridin, paikallisen sähköyhtiön ja hanke-toimijan kanssa.

8.17. Vesi- ja vedenkulutus

Datakeskuksen vedenkulutukseen vaikuttavat erityisesti valittava jäähdytysratkaisu, laitoksen tekninen toteutustapa ja tulevan operaattorin vaatimukset. Hankkeen tarkkaa veden tarvetta ja muodostuvan jäteveden määrää ei ole tässä suunnitteluvaiheessa vielä määritelty.

Hankkeen nykyisenä suunnittelulähtökohtana on suljettu jäähdytysjärjestelmä, jossa jäähdytysjärjestelmä täytetään vedellä ja vettä kierrätetään järjestelmässä. Jatkuva suurten vesimäärien käyttöä jäähdytykseen ei siten lähtökohtaisesti tarvita, vaan käytön aikana lisäveden tarve muodostuu pääasiassa järjestelmässä tapahtuvien vesihäviöiden, kuten haihtumisen, korvaamisesta. Tämän hetkisen suunnitteluratkaisun perusteella datakeskuksen toiminnan ei arvioida edellyttävän merkittäviä jatkuvia vesimääriä.

Vedenkulutusta arvioitaessa erotetaan toisistaan jäähdytykseen ja muihin teknisiin järjestelmiin mahdollisesti tarvittava prosessivesi sekä henkilöstön ja muiden toimintojen tavanomainen talousvesi. Lopullinen veden tarve tarkentuu teknisen suunnittelun ja tulevan operaattorin valinnan yhteydessä.

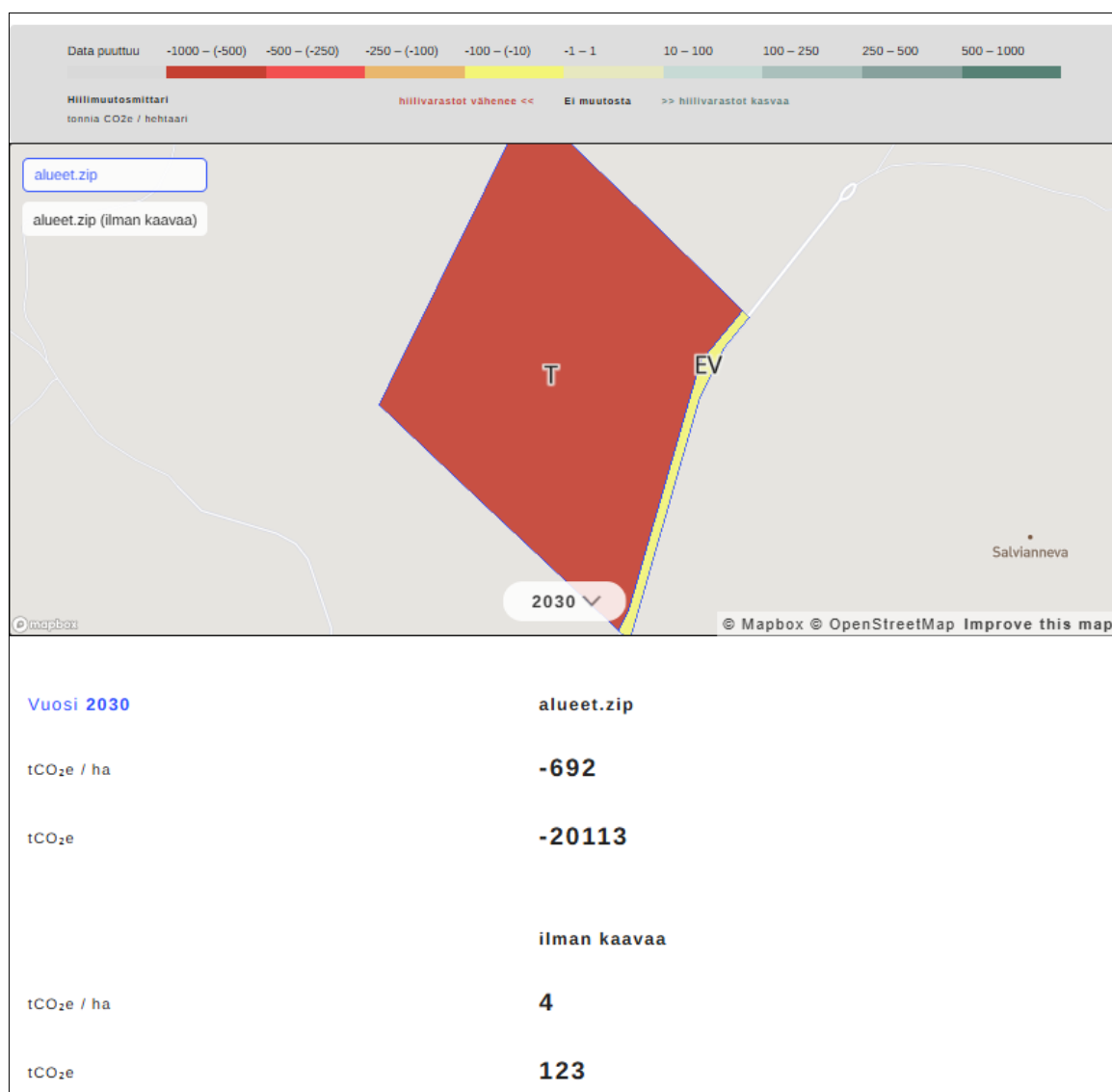
Kaavaprosessin aikana tarkennetaan vedenhankinnan ja vesihuollon toteuttamisvaihtoehtoja sekä arvioidaan hankkeen veden tarve, jätevesimäärät ja niiden vaikutukset alueen vesihuollon järjestämiseen. Myös kunnallistekniikan ja veden järjestäminen sekä niihin liittyvät vastuut ja sopimukset tarkentuvat hankkeen jatkosuunnittelussa.

8.18. Ilmastovaikutukset

Asemakaavan toteuttamisella on sekä kielteisiä että mahdollisia myönteisiä ilmastovaikutuksia. Vaikutusten merkittävyys riippuu erityisesti rakentamisen laajuudesta ja toteutustavasta, alueelta poistuvan puuston määrästä, datakeskuksen energiankulutuksesta ja käytettävän sähkön tuotantotavasta sekä siitä, missä määrin toiminnassa syntyvää hukkalämpöä voidaan hyödyntää.

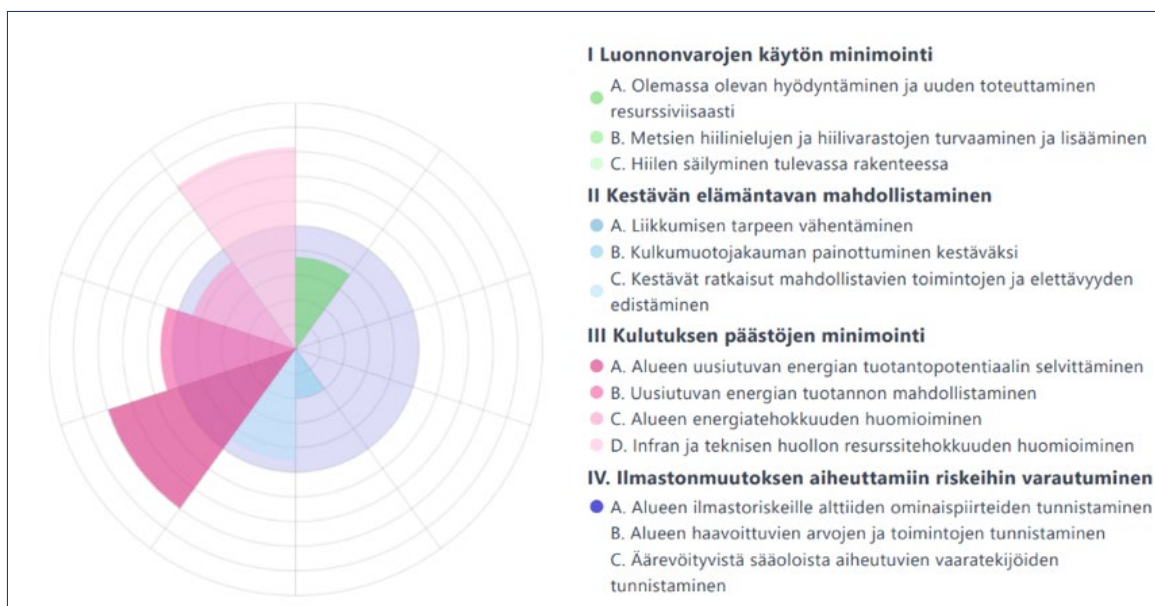
Rakentamisvaiheen keskeiset kielteiset ilmastovaikutukset aiheutuvat nykyisen metsäalueen muuttamisesta rakennetuksi ympäristöksi. Rakentaminen vähentää alueen puustoon ja maaperään sitoutunutta hiilivarastoa ja pienentää alueen tulevaa hiilinielua. Lisäksi päästöjä syntyy rakennusmateriaaleista, maanrakentamisesta ja perustamisesta, mahdollisesta louhinnasta, maamassojen käsittelystä sekä rakentamisen aikaisista kuljetuksista ja työkoneiden käytöstä.

Kaavan vaikutuksia hiilivarastoon arvioitiin Suomen ympäristökeskuksen Hiilikartta-työkalulla vertaamalla kaavan mukaista maankäyttöä tilanteeseen ilman kaavaa. Vuonna 2030 hiilivaraston muutos olisi kaavan toteutuessa noin $-20\,236\text{ tCO}_2\text{e}$ ($-697\text{ tCO}_2\text{e/ha}$), kun ilman kaavaa hiilivarasto kasvaisi noin $123\text{ tCO}_2\text{e}$ ($+4\text{ tCO}_2\text{e/ha}$). Laskelmaa tarkennetaan kaavoituksen edetessä.

Kuva 24: Kaavan vaikutuksia alueen hiilivarastoon arvioitiin Suomen ympäristökeskuksen Hiilikartta-työkalulla vertaamalla kaavan mukaista maankäyttöä tilanteeseen, jossa kaavaa ei toteuteta.

Kaavasta laaditun KILVA-arvioinnin perusteella luonnonvarojen käyttöön ja hiilivarastoihin kohdistuvat vaikutukset ovat kaavan keskeisiä ilmastokestävyyden heikkouksia. Arvioinnin mukaan metsäala ja puusto vähenevät merkittävästi ja viherpinta-ala pienenee. Rakentamisen päästöjä voidaan lisäksi vähentää jatkosuunnittelussa rakennusten tarkoituksenmukaisella sijoittelulla, massatasa-painon optimoinnilla sekä hyödyntämällä alueella syntyviä maa- ja kiviaineksia mahdollisimman tehokkaasti. Alueen rakennettavuutta ja massataloutta on jo alustavasti tarkasteltu.

Kuva 25: Ote KILVA-arvioinnista

Datakeskuksen käyttövaiheen ilmastovaikutusten kannalta keskeinen tekijä on toiminnan suuri sähkönkulutus. Datakeskuksen ilmastovaikutuksia ei siten voida arvioida yksinomaan kaava-alueella syntyvinä suorina päästöinä, vaan olennaista on käytettävän sähkön tuotantotapa ja datakeskuksen kytkeytyminen laajempaan energijärjestelmään. Energiatehokkuus, uusiutuvan ja vähäpäästöisen sähkön hyödyntäminen sekä energijärjestelmän joustavuus ovat siten keskeisiä käyttövaiheen kokonaisilmastovaikutuksiin vaikuttavia tekijöitä.

Asemakaavan sijaintiin liittyy tässä suhteessa myös ilmastonäkökulmasta myönteisiä ominaisuuksia. Alue sijoittuu lähelle sähköasemaa ja osaksi laajempaa energiantuotannon kokonaisuutta, johon liittyy myös merkittävää aurinkovoiman tuotantoa. KILVA-arvioinnissa uusiutuvan energian tuotantopotentiaalin selvittäminen ja uusiutuvan energian mahdollistaminen on tunnistettu kaavan ilmastokestävyyden vahvuuksiksi. Kaavaratkaisu mahdollistaa myös energiavarastojen ja muiden energijärjestelmää tukevien ratkaisujen sijoittamisen alueelle. Läheinen tuotanto ei kuitenkaan yksin vastaa datakeskuksen jatkuvasta sähköntarpeesta, minkä vuoksi käytönaikaisia ilmastovaikutuksia on tarkasteltava osana valtakunnallista sähköjärjestelmää ja sen tulevaa tuotantokennettä.

Datakeskuksessa käytetty sähkö muuttuu suurelta osin lämmöksi, minkä vuoksi hukkalämmön hyödyntäminen muodostaa yhden hankkeen merkittävimmistä mahdollisuuksista pienentää sen kokonaisilmastovaikutuksia. Hukkalämmön hyödyntäminen voi parantaa toiminnan kokonaisenergiatehokkuutta ja korvata muuta lämmöntuotantoa.

Hankkeen yhteydessä on tunnistettu useita mahdollisia hukkalämmön hyödyntämiskohteita. Kaukolämpöverkkoon syöttämisen lisäksi lämpöä voitaisiin hyödyntää esimerkiksi elintarviketeollisuudessa, kasvihuonetuotannossa, viljan ja muiden tuotteiden kuivauksessa sekä muussa lämpöä tarvitsevassa teollisessa toiminnassa. Mahdollisina hyödyntämissuuntina ovat nousseet esille myös Kurikan ja Ilmajoen suunnat sekä Asevelikylä. Hanketoimijan tavoitteena on jatkaa keskusteluja paikallisten toimijoiden kanssa hukkalämmön hyödyntämismahdollisuuksien selvittämiseksi.

Hukkalämmön hyödyntämisen toteutustapa, laajuus ja siitä saatava ilmastohyöty riippuvat kuitenkin datakeskuksen lopullisista teknisistä ratkaisuksista, lämmön hyödyntämiskohteiden sijainnista ja lämmöntarpeesta sekä tarvittavan siirtoinfrastruktuurin toteuttamiskelpoisuudesta. Tässä suunnitteluvaiheessa hukkalämmön hyödyntämistä voidaan siten pitää hankkeen merkittävänä potentiaalisena myönteisenä ilmastovaikutuksena, jonka suuruus tarkentuu hankkeen jatkosuunnittelussa.

Hukkalämmön hyödyntäminen itsessään vähennä datakeskuksen sähkönkulutusta, ja saavutettava ilmastohyöty riippuu muun muassa käytettävän sähkön tuotantotavasta sekä siitä, mitä muuta energiantuotantoa hukkalämmöllä voidaan korvata.

KILVA-arvioinnissa hukkalämmön talteenoton mahdollisuuksien huomioiminen on arvioitu kaavan vahvuudeksi. Hukkalämmön hyödyntäminen on huomioitu aluevarauksissa, ja kaava mahdollistaa datakeskuksen hukkalämpöä hyödyntävien toimintojen sijoittumisen alueelle. Hukkalämmön konkreettiset hyödyntämismahdollisuudet riippuvat kuitenkin datakeskuksen teknisestä toteutuksesta sekä siitä, löytyykö alueelta tai sen läheisyydestä riittävän suuri ja pitkäaikainen lämmön käyttökohde. Tämän vuoksi hukkalämmön hyödyntämismahdollisuuksia tarkennetaan hankkeen jatkosuunnittelussa.

Ilmastomuutokseen sopeutumisen kannalta kaavassa korostuvat erityisesti hulevesien hallinta, lisääntyviin sademääriin ja rankkasateisiin varautuminen, kuumuuden ja paahteisuuden huomioiminen sekä teknisen infrastruktuurin toimintavarmuus. KILVA-arvioinnissa ilmastoriskien tunnistaminen on arvioitu yhdeksi kaavan vahvuuksista.

Kokonaisuutena asemakaavan merkittävimmät kielteiset ilmastovaikutukset liittyvät metsäalueen rakentamiseen, hiilinielujen ja hiilivarastojen vähenemiseen sekä rakentamisen materiaalien ja maanrakentamisen päästöihin. Käyttövaiheen kokonaisvaikutusten kannalta ratkaisevaa on datakeskuksen suuri sähkönkulutus ja käytettävän sähkön tuotantotapa. Kaavan mahdolliset myönteiset ilmastovaikutukset liittyvät puolestaan sijaintiin vahvan sähköverkon ja uusiutuvan energiantuotannon yhteydessä, energiajärjestelmän joustavuutta tukeviin ratkaisuihin sekä mahdollisuuksien hyödyntää datakeskuksessa syntyvää hukkalämpöä.

KILVA-arvioinnin perusteella kaavaratkaisussa on siten sekä selviä ilmastokestävyyden heikkouksia että vahvuuksia. Kaavan toteuttaminen aiheuttaa väistämättä maankäytön muutokseen liittyviä ilmastohaittoja, mutta kaavaratkaisulla ja hankkeen jatkosuunnittelulla voidaan lieventää niitä ja luoda edellytyksiä energiatehokkaille ja vähäpäästöisemmille toteutusratkaisuille.

Ilmastovaikutusten arviointia täydennetään kaavoituksen edistyessä.

KILVA-arvion perusteella kaavaehdotusvaiheessa voisi tarpeen mukaan määrätä alueen hyödyntämisestä sähköntuotantoon (mikä on toki mahdollista nykyisenkin kaavamääräyksen puitteissa). Kestävien käyttövoimien kuten sähkökulkuneuvojen lataus olisi myös realistinen lisämahdollisuus.

Arvion yhteydessä ei nähty oleelliseksi ottaa kantaa pyöräilyn tai joukkoliikenteen edistämiseen, koska alue on etäällä luontevista reiteistä ja työntekijäpyöräily olisi vahvasti harrastevetoista. Molempien kestävien liikkumismahdollisuuksien merkittävin tukitoimi olisi alueelle johtavan tien päällystäminen.

8.19. Vaikutukset elinkeinoihin ja kuntatalouteen

Datakeskus on toteutuessaan Ilmajoen mittakaavassa erittäin merkittävä investointi. Rakentamisvaiheessa hanke synnyttää kysyntää erityisesti maanrakennus-, rakennus-, kuljetus-, energia- ja teknologia-alojen yrityksille. Osa vaikutuksista kohdistuu Ilmajokeen ja maakuntaan ja osa valtakunnallisiin ja kansainvälisiin toimijoihin.

Toimintavaiheessa datakeskus muodostaa pysyviä työpaikkoja ylläpitoon, turvallisuuteen, tekniseen huoltoon ja muihin palveluihin. Datakeskustoiminta ei kuitenkaan ole rakennettuun kerrosalaan suhteutettuna erityisen työpaikkaintensiivistä.

Hankkeella voi olla myös välillisiä elinkeinovaikutuksia. Suuren sähkönkulutuskohteen, uusiutuvan energiantuotannon ja vahvan kantaverkon sijoittuminen samalle alueelle voi parantaa alueen houkuttelevuutta uusille energia- ja teknologia-alan investoinneille. Kaava mahdollistaa myös datakeskuksen sivuvirtoja hyödyntävien pienimuotoisempien teollisuus- ja tuotantotoimintojen sijoittumista.

Kuntataloudelliset vaikutukset muodostuvat muun muassa rakentamisen ja toiminnan aikaisten työpaikkojen vaikutuksista, kiinteistöverotuloista ja mahdollisista muista verotuloista sekä kaupungille aiheutuvista infrastruktuuri- ja palvelukustannuksista. Vaikutuksia tarkennetaan kaavaprosessin aikana hankkeen teknisen ja taloudellisen suunnittelun tarkentuessa.

8.20. Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Yhteisvaikutusten kannalta keskeisiä ovat erityisesti datakeskusalueen kaakkoispuolelle sijoittuva aurinkovoimahanke sekä alueen länsipuolella toimiva Santavuoren tuulivoimapuisto.

Merkittävin yhteys muodostuu datakeskuksen ja aurinkovoimahankkeen välille. Hankkeet ovat toiminnallisesti ja luvituksellisesti erillisiä, mutta niiden lähekkäinen sijainti muodostaa alueelle merkittävän energiantuotannon, sähkönkulutuksen ja teknisen infrastruktuurin kokonaisuuden. Datakeskus muodostaa suuren ja suhteellisen tasaisen sähkönkulutuskohteen, kun taas viereisillä alueilla tuotetaan uusiutuvaa sähköenergiaa. Läheisyydessä sijaitsevat lisäksi alueelliset ja valtakunnalliset sähköverkkoyhteydet.

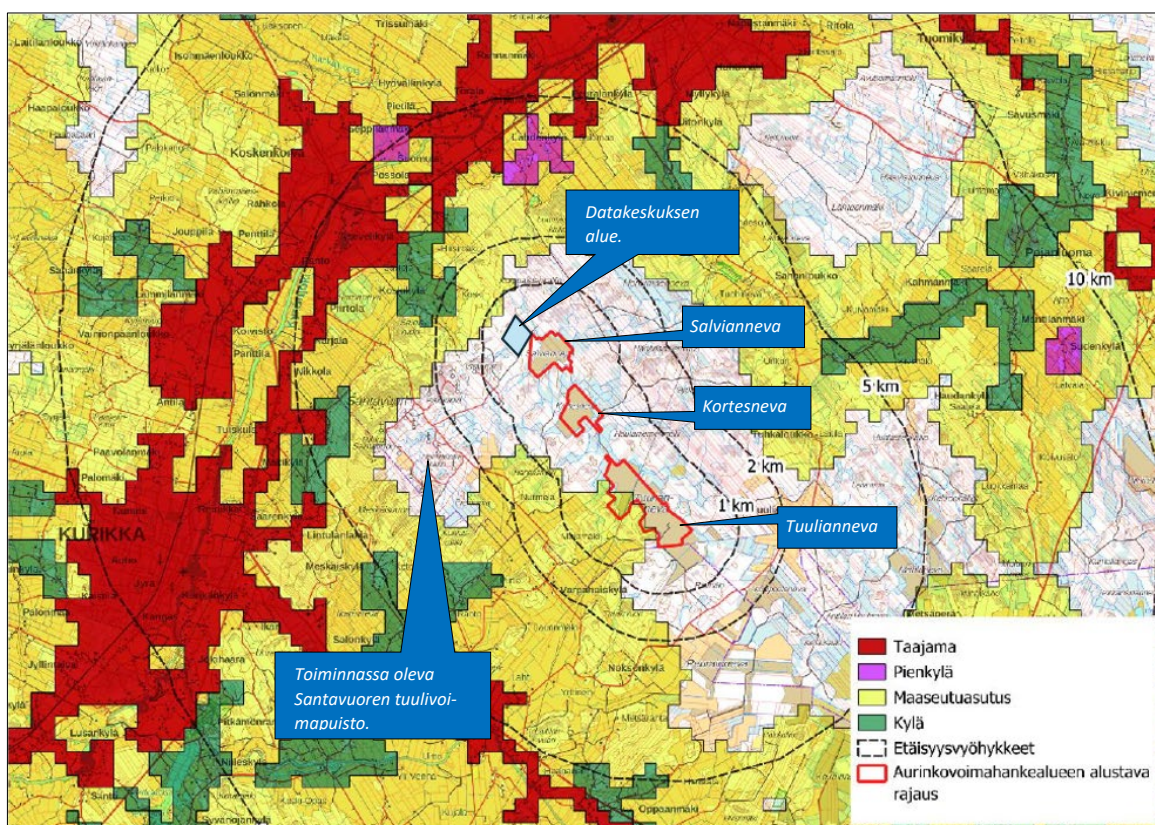
Hankkeiden toteutuminen muuttaa nykyistä metsä- ja entisten turvetuotantoalueiden ympäristöä laajaksi energia- ja teollisuustoimintojen kokonaisuudeksi. Keskeisiä kielteisiä yhteisvaikutuksia voivat olla metsäalueiden väheneminen ja elinympäristöjen pirstoutuminen, ekologisten yhteyksien kaventuminen, maiseman muuttuminen, virkistys- ja metsästysalueiden väheneminen sekä rakentamisen aikaisen liikenteen, melun ja pölyn lisääntyminen. Lisäksi yhteisvaikutuksia voi muodostua hulevesiin ja alueen vesitalouteen sekä eri toimintojen käytönaikaiseen meluun. Datakeskuksen vaikutusten arvioinnissa kiinnitetäänkin erityistä huomiota ekologiseen verkostoon, vesitalouteen, maisemaan, liikenteeseen ja virkistyskäyttöön.

Hankkeilla on myös yhteisiä infrastruktuuritarpeita. Erityisesti Kaupinkorventien ja Varpahaiskyläntien liikenne, huolto- ja pelastusyhteydet sekä sähkönsiirron ja muun teknisen infrastruktuurin reitit edellyttävät yhteensovittamista. Datakeskuksen toissijainen liikennöintiyhteys voidaan alustavasti toteuttaa aurinkovoima-alueen suunnalta Lahdentielle, mikä korostaa tie- ja huoltoyhteyksien tarkastelua hankkeiden muodostamana kokonaisuutena.

Myönteisiä yhteisvaikutuksia muodostuu erityisesti uusiutuvan energiantuotannon, suuren sähkönkulutuskohteen ja vahvan sähköverkon sijoittumisesta samalle alueelle. Kokonaisuus voi parantaa olemassa olevan ja suunnitellun energiainfrastruktuurin hyödyntämistä, mahdollistaa infrastruktuuriratkaisujen yhteensovittamisen sekä tukea uuden energia- ja teknologiatoiminnan sijoitumista Ilmajoelle.

Hankkeiden kaavoitus ja luvitus etenevät kuitenkin toisistaan erillisinä prosesseina. Aurinkovoimaa on alueella luvitettu jo ennen nyt käynnissä olevia kaavaprosesseja. Kortesnevan noin 90 hehtaarin aurinkovoimahankkeelle on tehty suunnittelutarveratkaisu vuonna 2022, ja sille on myönnetty rakennuslupa 12.9.2023. Rakennuslupa on lainvoimainen, ja sen mukaan rakennustyöt on aloitettava viimeistään 17.10.2026 ja saatettava loppuun 17.10.2028, ellei luvan voimassaoloaikaa pidennetä.

Näin ollen datakeskuksen asemakaavan toteuttaminen ei ole lähtökohtaisesti riippuvainen aurinkovoimaosayleiskaavan hyväksymisestä eikä aurinkovoimahankkeen toteutuminen datakeskuksen asemakaavasta. Aurinkovoimaosayleiskaavan viranomaisneuvottelussa 14.9.2026 tarkentuvat hankkeen selvitystarpeet ja niiden laajuus. Tämän jälkeen voidaan täsmentää, missä määrin samoja lähtötietoja ja selvityksiä voidaan hyödyntää myös datakeskuksen yhteisvaikutusten arvioinnissa.

Kuva 26: Hankkeiden sijoittuminen alueelle. Alkuperäinen kuvalähde: Salvianneva–Kortesneva–Tuulianneva aurinkovoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

Yhteisvaikutusten arviointia täydennetään kaavaehdotusvaiheessa datakeskuksen omien selvitysten, aurinkovoimahankkeen kaava- ja lupamenettelyissä laaditun aineiston sekä hankkeiden ajantasaisen suunnittelutilanteen perusteella. Datakeskuksen kaavaselostuksessa vaikutusten

arvioinnin lähtöaineistoksi on jo tunnistettu aurinkovoimahankkeen kaava- ja rakennuslupa-aineisto sekä niiden yhteydessä laaditut selvitykset.

Hankkeilla on myös yhteisiä infrastruktuuritarpeita. Erityisesti Kaupinkorventien ja Varpahaiskyläntien liikenne, huolto- ja pelastusyhteydet sekä sähkönsiirron ja muun teknisen infrastruktuurin reitit edellyttävät yhteensovittamista. Lisäksi hankkeissa pyritään mahdollisuuksien mukaan hyödyntämään yhteisiä sähkönsiirtoreittejä ja johtokäytäviä, mikä vähentää uusien erillisten johtokäytävien tarvetta ja niiden aiheuttamia maankäyttö- ja ympäristövaikutuksia.

Myönteisiä yhteisvaikutuksia muodostuu erityisesti uusiutuvan energiantuotannon, suuren sähkönkulutuskohteen ja vahvan sähköverkon sijoittumisesta samalle alueelle. Yhteisten sähkönsiirtoreittien ja muun infrastruktuurin hyödyntäminen voi tehostaa alueen teknisiä ratkaisuja, vähentää päällekkäistä rakentamista ja tukea koko alueen kehittymistä yhtenäisenä energia- ja teknologia-toimintojen kokonaisuutena.

8.21. Rakentamisen aikaiset vaikutukset

Datakeskuksen rakentamisvaihe voi kestää hankkeen vaiheittaisen toteuttamisen vuoksi useita vuosia. Rakentamisen aikaiset vaikutukset voivat ajoittain olla selvästi käytönaikaisia vaikutuksia suurempia.

Keskeisiä rakentamisvaiheen vaikutuksia ovat puuston poisto, maanrakennus ja mahdollinen louhintahinta, maa- ja kiviainesten käsittely, pöly, melu, raskas liikenne, tilapäiset muutokset hulevesien laatuun ja määrään sekä rakentamisen aikaiset maisemavaikutukset.

Rakentamisen aikaisia vaikutuksia voidaan vähentää vaiheistamalla työt tarkoituksenmukaisesti, hyödyntämällä alueen sisäistä massatasapainoa, rajoittamalla pöly- ja meluhaittoja sekä suunnitteleamalla raskaan liikenteen reitit ja ajoitus yhteistyössä tienpitäjien ja alueen muiden hankkeiden kanssa.

8.22. Suhde maakuntakaavaan

Suunnittelualueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa, joten Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 muodostaa alueen keskeisen yleispiirteisen maankäytön suunnitelman. Maakuntakaava 2050 on hyväksytty maakuntavaltuustossa 16.9.2024 ja tullut voimaan 20.12.2024.

Suunnittelualue sijoittuu maakuntakaavassa ruoantuotannon ydinvyöhykkeelle, turvetuotantoon soveltuvalla alueella sekä tuulivoimaloiden alueelle. Datakeskuksen toteuttaminen merkitsee alueen nykyisen metsätalousvaltaisen maankäytön muuttumista teolliseen käyttöön, mutta kaavaratkaisun ei arvioida olevan ristiriidassa maakuntakaavan keskeisten tavoitteiden kanssa. Datakeskus sijoittuu varsinaisten taajama- ja viljelyalueiden ulkopuolelle metsäiselle selännealueelle, eikä suunnittelualue ole nykyisin maatalouskäytössä. Näin ollen hankkeen ei arvioida heikentävän maakuntakaavan ruoantuotannon ydinvyöhykkeen keskeisiä tavoitteita tai laajojen yhtenäisten maatalousalueiden säilymistä.

Alueen suhde maakuntakaavan energiaa koskeviin ratkaisuihin on hankkeen kannalta keskeinen. Suunnittelualue sijoittuu osaksi jo nykyisin energiantuotantoon painottuvaa kokonaisuutta. Sen luoteispuolella sijaitsee Santavuoren tuulivoimapuisto, ja Salviannevan, Korttesnevan ja Tuuliannevan entisille turvetuotantoalueille suunnitellaan laajaa aurinkovoimatuotantoa. Lisäksi EPV

Energian 110 kV:n voimajohto sijaitsee noin kahden kilometrin ja Fingridin 400 kV:n kantaverkko noin 3,5 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta. Datakeskus muodostaa näiden toimintojen kanssa energiaan ja sähköintensiiviseen elinkeinotoimintaan perustuvan kokonaisuuden, jossa alueella tuotettavaa uusiutuvaa energiaa voidaan hyödyntää korkeamman jalostusasteen toiminnassa.

Maakuntakaavan tuulivoimaloiden alue -merkinnän kannalta asemakaavan toteuttamisessa on olennaista varmistaa, ettei datakeskuksen sijoittuminen estä maakuntakaavan mukaisen tuulivoimakokonaisuuden toteuttamista tai olemassa olevan Santavuoren tuulivoimapuiston toimintaa. Datakeskuksen, sähkönsiirron ja muun teknisen infrastruktuurin ratkaisut sovitetaan yhteen alueen nykyisen ja suunnitellun energiantuotannon kanssa. Tältä osin hankkeen voidaan nähdä pikemminkin täydentävän alueelle muodostunutta energiantuotannon ja energiantensiivisen toiminnan kokonaisuutta kuin olevan sen kanssa ristiriidassa.

Myös maakuntakaavan turvetuotantoon soveltuvaa aluetta koskeva merkintä otetaan huomioon. Suunnittelualueen eteläpuoliset Salviaannevan ja Korttesnevan alueet ovat olleet turvetuotannossa, mutta turvetuotannon päätyttyä niiden maankäyttö on suuntautumassa uusiutuvan energian tuotantoon. Datakeskushanke liittyy tähän laajempaan maankäytön muutokseen, jossa alueen energiataloudellinen käyttö jatkuu uudenaikaisessa muodossa.

Maakuntakaavan maisema- ja kulttuuriympäristöarvot eivät kohdistu suoraan asemakaava-alueelle. Lähin maakunnallisesti arvokas Kurikan–Ilmajoen kulttuurimaisema sijaitsee noin kolmen kilometrin etäisyydellä lännessä ja Jalasjoen maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema noin kuuden kilometrin etäisyydellä etelässä. Suunnittelualue jää metsäisen selännealueen suojaan, eikä siltä avaudu suoria näkymiä arvokkaille maisema-alueille. Rakennusten sijoittelulla, korkeudella sekä säilytettävällä ja istutettavalla kasvillisuudella voidaan edelleen vähentää vaikutuksia ympäröivään maisemaan.

Kokonaisuutena asemakaavan ei arvioida vaikeuttavan Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050:n toteuttamista. Vaikka datakeskus on mittakaavaltaan seudullisesti merkittävä uusi maankäyttömuoto, sen sijoittuminen tukeutuu alueelle jo muodostuneeseen energiantuotannon kokonaisuuteen ja läheiseen sähköinfrastruktuuriin. Kaavaratkaisu mahdollistaa uusiutuvan energiantuotannon ja energiantensiivisen elinkeinotoiminnan yhteensovittamisen samalla, kun maakuntakaavan muut alueidenkäyttöä, maisemaa, luonnonvaroja ja ympäristöarvoja koskevat tavoitteet otetaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa huomioon.

8.23. Vaikutusten lieventäminen ja arvioinnin täydentäminen

Kaavaluonnoksessa haitallisia vaikutuksia ehkäistään ja lievennetään rakentamisen sijoittelulla, aluevarauksilla ja kaavamääräyksillä. Rakentaminen keskitetään T-1-korttelialueelle, ja Kaupinkorventien yhteyteen osoitetaan suojaviheralue (EV). Hulevesien hallintaa varten osoitetaan ohjeelliset alueenosat (hule) ja alueen sisäiset yhteydet ohjeellisina ajoyhteyksinä. Lisäksi Kaupinkorventien yhteyteen osoitetaan ohjeellinen voimalinjan ja/tai vesijohdon varaus. Merkintöjen tarkempi sijainti ja mitoitus täsmentyvät jatkosuunnittelussa.

Hulevesien hallintaa ohjataan kaavamääräyksillä verrattain yksityiskohtaisesti. Rakennuslupa-asia- kirjoihin tulee liittää rakennushankkeen pohjalta laadittu selvitys hulevesien hallintamenetelmistä.

Hulevedet tulee imeyttää ja/tai viivyttaa tontilla tai viereisillä suojaviheralueilla, eikä hulevesien tai niiden mukana kulkeutuvien kiintoaineiden ja ravinteiden saa antaa merkittävästi kuormittaa alueen vesistöjä. Lämpisemättömien pintojen muodostumista tulee vähentää pintamateriaalivalinnoilla ja suosimalla luonnonmukaisen kaltaisia ratkaisuja sekä monimuotoista pohjakasvillisuutta. Vettä lämpisemättömiltä pinnoilta muodostuvien hulevesien imeytys- ja viivytysrakenteiden mitoitustilavuuden tulee olla vähintään 2,5 m³ jokaista 100 m²:n lämpisemättömää pintaa kohden, ja rakenteissa tulee olla suunniteltu ylivuoto. Mahdollisesti likaantuvat hulevedet tulee käsitellä biosuodatuksella tai hiekan- ja öljynerottimien kautta. Hulevesien viivytysaltaita voidaan lisäksi hyödyntää palo- ja sammutusvesialtaina.

Kasvillisuuteen, maaperään ja ympäröivien suoalueiden vesitalouteen kohdistuvia vaikutuksia lievennetään edellyttämällä, että T-1-alueen rakentamattomilla tontinosilla mahdollistetaan kotopärisen ja luonnonmukaisen kasvillisuuden kehittyminen. Maarakentamisessa tulee pyrkiä alueella syntyvien maamassojen paikalliseen hyödyntämiseen ja pitkän matkan maansiirtotarpeen minimoimiseen. Maanpinnan muokkaaminen ja mahdollinen louhinta tulee lisäksi toteuttaa siten, ettei toiminnalla muuteta haitallisesti ympäröivien suoalueiden hydrologisia olosuhteita.

Toiminnan ympäristö- ja turvallisuusvaikutuksia rajoitetaan T-1-korttelialuetta koskevilla määräyksillä. Alueelle ei saa sijoittaa toimintaa, joka aiheuttaa merkittävää ympäristöä häiritsevää melua, tärinää, ilman pilaantumista tai muuta merkittävää häiriötä. Rakennussuunnitelmista sekä vaarallisten aineiden tuotantoon tai varastointiin liittyvistä suunnitelmista tulee konsultoida turvallisuus- ja kemikaaliviranomaista. Huoltoajo- ja pelastusreitit tulee turvata vähintään kahdesta eri suunnasta erillisillä ajoliittymillä, jotka voidaan tarvittaessa varustaa puomeilla. Rakennusalan raja voidaan lisäksi aidata ja varustaa porteilla.

Kaavan vaikutusten arviointia täydennetään suunnittelun edetessä erityisesti luontoarvojen ja ekologisten yhteyksien, hulevesien, melun, liikenteen, rakennettavuuden ja massatasapainon, maisema- ja valaistusvaikutusten, turvallisuuden, vesihuollon sekä ilmastovaikutusten osalta. Samalla tarkastellaan datakeskuksen, lähialueen aurinko- ja tuulivoimahankkeiden, sähkönsiirron ja muun teknisen infrastruktuurin yhteisvaikutuksia.

Osana ilmastovaikutusten arviointia selvitetään hukkalämmön hyödyntämismahdollisuuksia. Hukkalämmön hyödyntäminen voi parantaa hankkeen kokonaisenergiatehokkuutta ja vähentää ilmastovaikutuksia, mutta sen toteutustapa ja laajuus riippuvat hankkeen teknisistä ratkaisuista ja tarkentuvat jatkosuunnittelussa.

Valmistuvien selvitysten perusteella kaavaratkaisua ja -määräyksiä tarkennetaan tarvittaessa asemakaavaehdotukseen. Samalla täsmentyvät muun muassa hulevesien hallinta, liikennejärjestelyt sekä sähkö- ja vesihuoltoyhteydet.